

הראל חברה לביטוח בע"מ

**דוח ביניים ליום
31 במרץ 2021**

תוכן העניינים

1.....	תיאור החברה	1
1	כללי	1.1
1	בעלי המניות בחברה	1.2
2.....	מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים	2
2	שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים בתקופת הדוח	2.1
3	שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים לאחר תקופת הדוח	2.2
4	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה	2.3
5	חקיקה והסדרה בתחומי פעילות הקבוצה	2.4
8	תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח	2.5
12	פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים	2.6
15	נזילות ומקורות מימון	2.7
16.....	היבטי ממשל תאגידי	3
16	חילופים מתוכננים של מנכ"ל ויו"ר החברה	3.1
16	דירקטורים	3.2
16.....	גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי	4
19.....	בקורות ונהלים לגבי הגילוי	5

דוח הדירקטוריון

הראל חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 31 במרץ 2021 ("תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2020, אשר פורסם ביום 21 במרץ 2021 ("הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

1 תיאור החברה

1.1 כללי

הראל ביטוח הינה חברה פרטית, בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). הראל השקעות הינה חברה ציבורית, שמנייתה נסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב, החל משנת 1982. פעילותה של הראל השקעות, באמצעות חברות שבשליטתה, בשוק הביטוח והחיסכון ארוך הטווח וכן בשירותים פיננסיים ושוק ההון ("הקבוצה"). פעילות הביטוח נעשית ע"י החברה עצמה ובאמצעות אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (בשליטה מלאה) ("EMI").

הפעילות בתחום חיסכון ארוך הטווח נעשית הן באמצעות החברה והן באמצעות חברות בנות, שהינן חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כדלקמן: קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("קחצ"ק"); לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה בשיעור 79%), המנהלת קרן פנסיה ותיקה ("לעתיד").

פעילות בתחום המשכנתא הפוכה – פועלת החברה, באמצעות החברה הבת - הראל +60 בע"מ ("הראל +60"), בתחום ההלוואות לכל מטרה לבני 60 ומעלה.

1.2 בעלי המניות בחברה

הראל השקעות מחזיקה במלוא הון המניות של החברה. בעלי המניות העיקריים בהראל השקעות הינם משפחת המבורגר - יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור (בסעיף זה: "בעלי המניות") המחזיקים בכ- 46.49% מזכויות ההצבעה ומהון המניות המונפק של הראל השקעות.

ההחזקה של בעלי המניות בהראל השקעות הינה בעיקר באמצעות ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול השקעות 2017 שותפות מוגבלת בשליטתם ובעלותם המלאה של בעלי המניות, בה הם מחזיקים כשותפים מוגבלים, באמצעות חברות פרטיות בבעלותם המלאה ("השותפות ג.י.ן") וכן מחזיקים בשותף הכללי בשותפות ג.י.ן.

2 מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים

2.1 שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים בתקופת הדוח

2.1.1 משבר נגיף הקורונה

בעקבות התפרצות נגיף הקורונה בתחילת שנת 2020 ("משבר הקורונה" או "המשבר"), והתפשטות למדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל, חלה ירידה חדה בהיקפי הפעילות הכלכלית והוכרזו מגבלות על תנועה ותעסוקה באזורים רבים בעולם ובישראל.

נוכח הדאגה לבריאות העובדים ולשלומם, הנהלת הקבוצה נקטה ונוקטת מתחילת המשבר בפעולות על מנת להקטין את הסיכון לעובדי הקבוצה. הקבוצה קיבלה מספר החלטות לגבי צמצום עבודה במשרדי החברה, בהתאם להנחיות ולהמלצות אשר מפורסמות על ידי משרד הבריאות מעת לעת, תוך היערכות והתאמת אופן העבודה לעבודה מהבית ותוך הקפדה על המשך מתן שירות רציף ותקין ללקוחותיה של הקבוצה ולסוכניה.

בהתאם לרגולציה המחייבת את הקבוצה במוכנות לתרחישי המשכיות עסקית, והודות למודעות הגבוהה של הקבוצה לחשיבות מתן השירות ללקוחותיה, וההשקעה שנעשתה על ידי הקבוצה בארבע השנים האחרונות בטכנולוגיה ובדיגיטל, בידי הקבוצה פתרונות למתן שירות תקין ורציף ללקוחותיה גם בעתות חירום והקבוצה הייתה ועודנה ערוכה להמשך הפעילות העסקית במתכונת מותאמת למשך כל תקופת המשבר.

נכון למועד פרסום הדוח, מרבית עובדי הקבוצה שבו לפעילות שבו לפעילות מלאה וסדירה ממשרדי החברה תוך הקפדה ושמירה על כללי הזהירות שמטרתם למנוע הדבקה בנגיף הקורונה. חלק מעובדי הקבוצה עדיין ממשיכים לעבוד בחלק מימי העבודה, באמצעות חיבור מרחוק מהבית.

להערכת החברה, ועל אף תהליך ההתחסנות המוגבר של האוכלוסייה והחזרה לשגרה כמעט מלאה בישראל, משבר הקורונה הינו אירוע כלל עולמי מתגלגל ואין ודאות ביחס למועד סיומו ולמידת השפעתו על נכסי הקבוצה ותוצאות הקבוצה, בפרט כאשר אין לשלול התפרצויות נוספות של הנגיף ושל וריאנטים שונים שלו בעתיד.

2.1.2 דירוג על ידי חברת "מידרוג"

לעניין דירוג של החברה על ידי מידרוג - ראו באור 6 בדוחות הכספיים.

2.1.3 שינוי מבני - EMI

ביום 28 בפברואר 2021 אישרו הדירקטוריונים של החברה ושל הראל השקעות את העברת מלוא החזקותיה של החברה בחברת החזקות במשכנתאות ישראל בע"מ ("אי אם אי החזקות") המחזיקה במלוא הון המניות של חברת הביטוח EMI להראל השקעות ("השינוי המבני"). העברת החזקות כאמור באי אם אי החזקות, מהחברה להראל השקעות, במסגרת השינוי המבני, תטופל כדיבידנד בעין מאת החברה להראל השקעות מתוך רווחים ראויים לחלוקה. בחודש אפריל 2021 התקבל אישור פורמלי של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון לשינוי המבני. השינוי המבני יתבצע בהתאם להוראות סעיף 104 לפקודת מס הכנסה, וזאת בהתאם לאישור רשות המיסים שהתקבל בחודש מאי 2021. בעקבות השינוי המבני, צפוי קיטון של כ-6%-7% ביחס כושר הפירעון (יחס הסולבנס) של החברה. ראו גם באור 38 לדוחות הכספיים השנתיים של 2020.

2.1.4 מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 28 בפברואר 2021, אישר דירקטוריון החברה, מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה החברה תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 35% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים שלה וזאת כל עוד החברה תעמוד ביעדים מינימאליים ליחס כושר פירעון מבוסס סולבנס 2 (יחס כושר פירעון מינימאלי נקבע על 135% בהתחשב בהוראות הפריסה ועל 105% ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה).

יובהר כי אין לראות במדיניות זו התחייבות של החברה לבצע חלוקת דיבידנד וכי כל חלוקה בפועל תהיה כפופה לאישור פרטני של הדירקטוריון לביצוע החלוקה על פי שיקול דעתו הבלעדי. הדירקטוריון יהיה רשאי להחליט לחלק בפועל שיעורים שונים (גבוהים או נמוכים יותר) של דיבידנד או שלא לחלק דיבידנד כלל. כמו כן, ביצוע כל חלוקה בפועל יהיה כפוף לעמידה בהוראות הדין החלות על חלוקת דיבידנד, בין היתר עפ"י חוק החברות, התשנ"ט-1999 ולהתניות הפיננסיות שתיטול על עצמה החברה בעתיד (ככל שתיטול), לקיומם של סכומים מספיקים של רווחים ראויים לחלוקה במועדים הרלוונטיים ומידת הזדקקותה של החברה למזומנים למימון פעילותה לרבות השקעה עתידית, כפי שתהיה מעת לעת, ו/או פעילותה העתידית הצפויה ו/או המתוכננת.

הדירקטוריון יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות חלוקת הדיבידנד, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין והרגולציה החלות על החברה, על שינויים במדיניות הדיבידנד, לרבות שיעור הדיבידנד שיחולק.

בנוסף, ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון החברה האם - הראל השקעות מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה הראל השקעות תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 30% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים של הראל השקעות. חלוקת הדיבידנד על ידי הראל השקעות עשויה להיות מושפעת, בין היתר, מהיכולת של החברה לחלק דיבידנד בפועל.

2.2 שינויים מהותיים בעסקי הקבוצה ואירועים לאחר תקופת הדוח

2.2.1 חילופים מתוכננים של מנכ"ל ויו"ר החברה

ביום 18 באפריל 2021 אישר דירקטוריון החברה כדלקמן, וזאת לאחר בקשתו של מר מישל סיבוני, המכהן כמנכ"ל החברה ומנכ"ל הראל השקעות, לבצע שינוי ארגוני בתפקידו בקבוצה:

מר מישל סיבוני, המכהן כמנכ"ל החברה מזה כ-12 שנים וכמנכ"ל הראל השקעות במרבית התקופה האמורה, יסיים את כהונתו כמנכ"ל החברה ביום 1 ביולי 2021.

מר מישל סיבוני ימשיך לכהן בתפקידו כמנכ"ל הראל השקעות וכן הראל השקעות תפעל על מנת למנותו כדירקטור בחברה, מתוך כוונה למנותו ליו"ר דירקטוריון החברה, במקום מר יאיר המבורגר, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה ויו"ר דירקטוריון הראל השקעות. מר יאיר המבורגר ימשיך לכהן כיו"ר דירקטוריון הראל השקעות וכדירקטור בחברה לאחר מינויו של מר מישל סיבוני ליו"ר הדירקטוריון של החברה.

מר ניר כהן, המכהן כיום כמשנה למנכ"ל החברה וראש חטיבת המטה, ימונה במקומו של מר מישל סיבוני למנכ"ל החברה, החל מיום 1 ביולי 2021.

המינויים כפופים לאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר וכן לקבלת אישורי האורגנים הרלוונטיים של חברות הקבוצה הרלוונטיות.

2.2.2 התקשרות במזכר הבנות לרכישת פעילותה של שירביט חברה לביטוח בע"מ ("שירביט")

ביום 4 במאי 2021 התקשרה החברה עם שירביט, במזכר הבנות, לפיו, בכפוף להתקיימות תנאים מתלים, תרכוש החברה את פעילותה הביטוחית של שירביט, כך שהחל ממועד השלמת העסקה, יעברו כלל לקוחות שירביט להיות לקוחות החברה.

השלמת העסקה כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים, וביניהם: סיומה של בדיקת נאותות לשביעות רצונה של החברה; קבלת אישור בית משפט לפי סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 וקבלת אישור רשות התחרות ורשות שוק ההון ביטוח וחסכון.

2.2.3 שינוי מבני בחברה

ביום 19 במאי 2021 הודיעה החברה על שינוי מבני אשר במסגרתו יועבר אגף ביטוח חיים לחטיבת

הבריאות, אשר תשמש כחטיבת הבריאות והחיים, אותה מנהל מר אלון אלירז. במסגרת זאת יוכפף אגף ביטוח חיים בניהולו של מר אופיר רוטשילד לחטיבת ביטוח הבריאות והחיים בחברה.

חטיבת חסכון ארוך הטווח תמשיך לכלול את תחומי הפנסיה והגמל, ובנוסף לכך תהיה אחראית עסקית על ביטוחי המנהלים וחסכון פרט, כאשר המערך התפעולי שלהם יעבור, כאמור, לחטיבת הבריאות והחיים בחברה.

השינוי המבני יאפשר שיתוף פעולה טוב יותר בין תחומים אסטרטגיים אלו בכל היבטי הפעילות ויאפשר לחברה להתכונן טוב יותר לאתגרים שבפתח.

מר דודי לייזנר, המשמש כיום כמנכ"ל של החברות המנהלות בקבוצה, יתמנה לנהל את חטיבת חיסכון ארוך טווח במבנה החדש שלה, במקומו של מר דורון גינת אשר יסיים את כהונתו בחברה.

2.2.4 פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ה') של הראל הנפקות

לעניין החלטה על פדיון מוקדם מלא לאגרות החוב (סדרה ה') שהונפקו על ידי הראל הנפקות - ראו באור 6 בדוחות הכספיים.

2.2.5 אישור תנאי כהונתו של מר מישל סיבוני

ביום 24 במאי 2021 וביום 26 במאי 2021, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, את תנאי כהונתו של מר מישל סיבוני המכהן כיום כמנכ"ל החברה ומנכ"ל הראל השקעות, עבור התקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2021, בה יכהן כמנכ"ל הראל השקעות ויו"ר הדירקטוריון של החברה. תנאי הכהונה אושרו ללא שינוי לעומת התנאים הנוכחיים.

2.3 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

2.3.1 כללי

תחילת מתן החיסונים בעולם במהלך הרבעון הראשון של 2021 סייעה להתאוששות הכלכלה העולמית. קרן המטבע הבינלאומית וארגון ה-OECD עדכנו כלפי מעלה את תחזיות הצמיחה השנה לרוב המדינות. הסחר העולמי צמח במהלך הרבעון הראשון לצד שיפור בסנטימנט החברות הגלובלי.

האינפלציה העולמית עלתה, אך מדדי הליבה נותרו נמוכים במרבית המדינות המפותחות. המדיניות המוניטרית בבנקים המרכזיים העיקריים המשיכה להיות מאוד מרחיבה.

ארה"ב מובילה את ההתאוששות, כתוצאה מהפצת חיסונים, צמצום המגבלות והשקת תכנית פיסקאלית בהיקף משמעותי. באירופה, נרשמה התגברות בתחלואה שהובילה את המדינות המרכזיות בגוש להודיע על חידוש ההגבלות במהלך הרבעון הראשון של 2021. כלכלת סין ממשיכה בתהליך התאוששות מהיר מהמשבר.

2.3.2 התפתחויות במשק הישראלי

המשק הישראלי החל את הרבעון הראשון של 2021 תחת הגבלות הסגר השלישי והדבר תרם להתכווצות התוצר ב-6.5% בשיעור שנתי (על פי האומדנים הראשוניים). יעילות החיסונים הביאה לירידה חדה בשיעורי התחלואה ואפשרה הקלה נרחבת של המגבלות במהלך הרבעון.

בסוף הרבעון הראשון שיעור האבטלה הרחב (הכולל את הבלתי מועסקים, בתוספת של המועסקים שנעדרו זמנית בגלל הקורונה) ירד ל-9.5% מכוח העבודה.

2.3.3 שוק המניות

במהלך הרבעון הראשון של 2021 נמשכו העליות בשווקי המניות במרבית השווקים בעולם, בתמיכת השקת תכנית פיסקאלית נוספת בארה"ב, והמשך המדיניות המוניטרית המאוד מרחיבה של הבנקים המרכזיים הגדולים בעולם.

בסיכום הרבעון הראשון של 2021, מדד MSCI העולמי עלה ב-5% והמדד המקביל לשווקים המתעוררים עלה ב-2.3%. בישראל מדד ת"א-125 עלה ב-6.1%.

2.3.4 שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון הראשון של 2021 נרשמו עליות בתשואות אג"ח הממשלתיות במרבית המדינות המפותחות (בהובלת ארה"ב), לצד עלייה מקבילה בציפיות לאינפלציה.

המרווחים בישראל בין תשואות אג"ח הממשלתיות לקונצרניות המשיכו להצטמצם במהלך הרבעון הראשון, למרות שבנק ישראל לא רכש אג"ח קונצרניות במהלך הרבעון.

בסיכום הרבעון הראשון של 2021 מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.3%, כאשר מדד אג"ח הממשלתיות השקליות ירד ב-1.5% ומדד אג"ח הממשלתיות הצמודות עלה ב-0.4%. מדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-2.1% במהלך התקופה.

2.3.5 קרנות נאמנות

בסיכום הרבעון הראשון של 2021 נרשמו גיוסים נטו של 9.6 מיליארדי ש"ח בקרנות הנאמנות. בלטו גיוסים של 7.9 מיליארדי ש"ח בקרנות המתמחות באג"ח לעומת פדיונות נטו של 2.2 מיליארדי ש"ח בקרנות הנאמנות הכספיות.

2.3.6 קרנות סל

בסיכום הרבעון הראשון של 2021 נרשמו גיוסים נטו של 0.1 מיליארדי ש"ח בקרנות הסל.

2.3.7 שוק המט"ח

בסיכום הרבעון הראשון של 2021 השקל נחלש ב-1.3% מול סל המטבעות של בנק ישראל, עם פחות של 3.7% מול הדולר מול ייסוף של 0.8% מול האירו. במהלך ינואר בנק ישראל הודיע על יעד רכישות מט"ח של 30 מיליארדי דולר במהלך 2021, וההודעה תרמה להיחלשות השקל במהלך הרבעון.

2.3.8 אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע (פברואר), מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.1% במהלך הרבעון הראשון של 2021 (דצמבר-פברואר), והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים הסתכמה באפס. במהלך הרבעון סעיפי התחבורה והדיוור היו התורמים העיקריים לעלייה במדד. סעיף ההלבשה והנעלה היה התורם העיקרי לירידה במדד.

2.3.9 ריבית בנק ישראל

בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי על 0.1%. במהלך הרבעון הראשון של 2021 הבנק רכש 13.6 מיליארדי דולר, קנה אג"ח ממשלתיות ב-12.7 מיליארדי ש"ח, נתן 8.5 מיליארדי ש"ח הלוואות למערכת הבנקאית על מנת להגדיל את האשראי לעסקים, אך לא רכש אג"ח קונצרני.

2.4 חקיקה והסדרה בתחומי פעילות הקבוצה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה, מאז הדוח התקופתי:

	2.4.1	כללי
	2.4.1.1	חוזרים
ביום 26 במאי 2021 פורסם חוזר לתיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" לעניין השאלת ניירות ערך, במסגרתו הותאמו הוראות החוזר לתיקון שבוצע לתקנון הבורסה לניירות ערך בתל אביב, במסגרתו הושקה מערכת מאגר השאלות מרכזי לניירות ערך.	2.4.1.1.1	
ביום 13 במאי 2021 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד – פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" – הסדר חוב וחברות מדרגות, במסגרתו ניתנו הקלות בנטל הרגולטורי החל על גופים מוסדיים לעניין הסדרי חוב בגין חובות שאינם בעייתיים, והורחבה תחולת ההוראות לעניין חובות בעייתיים ולהסדרי חוב גם ביחס לחובות שהונפקו מחוץ לישראל, כאשר הגוף המוסדי או קבוצת המשקיעים מחזיקים לפחות 5% מהחוב.	2.4.1.1.2	
בתקופת הדוח פרסם הממונה מספר הוראות רגולציה שכוללות התאמות של הוראות רגולציה לתקופה זו, בשל התפשטות נגיף הקורונה, ובכלל זה, תקנות הקובעות כי על גוף מוסדי להמשיך בניכוי עלות הכיסוי הביטוחי מהסכומים הצבורים לעמית או למבוטח למשך 12 חודשים מהחודש בו נסתיימה תקופת ההפקדות, זאת אלא אם הורה העמית אחרת, ולפי העניין אף ללא התייחסות להפחתה בשכרו, וכן חוזר המאריך את תוקפה של ההקלה לעניין ביטול חובת הדירקטוריון וועדותיו להתכנס לפחות פעם אחת ברבעון באופן פיזי, עד ליום 30 ביוני 2021.	2.4.1.1.3	
	2.4.1.2	טיטות חוזרים
ביום 3 בפברואר 2021 פורסמה טיטה שניה לעדכון החוזר המאוחד לעניין מדידה - סוגיות מקצועיות ביישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) ("התקן"), המציעה לקבוע עקרונות ליישום התקן, בין היתר, על ידי הפרדת רכיבים בחוזי ביטוח מסוגים מסוימים; אופן צירוף סדרה של פוליסות ביטוח; חלוקת חוזי ביטוח לתיקים; התאמת סיכון עבור סיכון לא-פיננסי; אופן חישוב רכיב ההשקעה בפוליסות הכוללות רכיב חיסכון ובפוליסות סיעוד; ואופן חישוב ריבית היוון.	2.4.1.2.1	
	2.4.1.3	הנחיות והבהרות
ביום 14 בינואר 2021 פורסמה עמדת ממונה שעניינה פגיעה באי תלותו של רואה חשבון מבקר עקב מתן שירות נלווה, במסגרתה פורטו מצבים בהם הממונה יראה כפגיעה באי התלות הנדרשת מרואה חשבון מבקר בהוראות החוזר המאוחד, בהם, בין היתר, מתן חוות דעת כגון מתן הערכת שווי או בדיקת הוגנות (fairness opinion) בדבר ערכם הכלכלי של נכסים או התחייבויות והכנת תכנית עסקית המשפיעה על חיי העסק; עיצוב ויישום של מערכות מידע ממוחשבות הקשורות לדוחות הכספיים או לדוחות יחס כושר פירעון כלכלי; מתן שירותים אקטואריים; והוראות באשר לשירות הניתן על ידי רואה החשבון המבקר בהיערכות ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS).		
	2.4.1.4	הסדרה בנושא סולבנסי
ביום 14 במרץ 2021 פרסם הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו דיווח ופרסום תוצאות יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 30 ביוני 2021, הדוחה את מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 וכן את קבצי הדיווח לממונה הנלווים לו עד ליום 30 ביוני 2021, וכי חברות הביטוח רשאיות לא לפרסם דוח יחס כושר פירעון כלכלי עד ליום 30 ביוני 2021.		

2.4.2 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.4.2.1 הוראות דין

2.4.2.1.1 ביום 10 במאי 2021 אושרה על-ידי ועדת הכספים טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) (תיקון), התשפ"א-2021 המציעה לתקן את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012 ולאפשר, בין היתר, למשקיעים מוסדיים רכישה של 29% נוספים בהנפקה של תאגידים שהונם העצמי אינו עולה על 300 מיליוני ש"ח ו-15% בתאגידים שהונם העצמי עולה על הסכום האמור, שפעילותם הוגבלה להקמה ופיתוח של פרויקט ייעודי בתחום תשתיות בישראל או שמטרתם גיוס הון לפרויקטים בתחום זה, כאשר בחודש מאי 2023 יוכל שר האוצר להגיש בקשה להגדלת ההשקעה והעמדתה על 49% באישור ועדת הכספים. כמו כן מוצע להרחיב את סוגי ההשקעות המותרים לקרנות ותיקות ואת שיעורי ההשקעה המותרים בנכסי הקרן, לקבוע תנאים מצטברים לפיהם משקיע מוסדי יהיה רשאי להשקיע באגרת חוב היברידית שהונפקה בישראל ולקבוע, כי המגבלה על השקעות גופים מוסדיים בתעודות סל תחול רק על קרנות סל שהן צד קשור לגוף המוסדי, ושאינן קרנות שמשקיעות בהתאם לכללי ההלכה היהודית.

2.4.2.1.2 ביום 4 בפברואר 2021 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים של עמית-עצמאי במצב אבטלה) (הוראת שעה), התשפ"א-2021, הקובעת תנאים מצטברים, שעמית עצמאי במצב אבטלה שיעמוד בהם, יהיה רשאי למשוך כספים מקופת גמל לקצבה, שלא בדרך של קצבה או היוון חלק מהקצבה לסכום חד פעמי, ומקופת גמל לתגמולים. הוראות משלימות נכללו בטיטת צו מס הכנסה (קביעת סכומים ששולמו מקופת גמל לקצבה לעמית עצמאי במצב אבטלה כהכנסה לעניין ניכוי במקור), התשפ"א-2021 ובחוזר 1-3-2021 שעניינו הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה - הוראת שעה.

2.4.2.1.3 ביום 9 בספטמבר 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף - 2019, ("התקנות") המאריכות עד ליום 28 בפברואר 2021 את הוראת השעה שנקבעה בסעיף 3א לתקנות המגדירה סוגים נוספים של הוצאות כהוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל, מוציאה מהתחולה סוגים אחרים של הוצאות, וקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי המשקיע המוסדי ("הוראת שעה"). במסגרת התקנות נוספה חובת גילוי באשר לעמלת ההוצאות הישירות כלפי עמיתים או מבוטחים. ביום 10 במרץ 2021 פורסם מכתב למנהלי הגופים המפוקחים במסגרתו מובהר כי בהתאם להוראת סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, הוראת השעה תעמוד בתוקפה עד תום שלושה חודשים מיום התכנסות הכנסת ה-24.

2.4.2.2 טיוטת חוזר

ביום 19 בינואר 2021 פרסם הממונה עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני, במסגרתו, בין היתר, נקבעה חובת העברת כספים בין קופות גמל באמצעות המסלקה הפנסיונית.

2.4.3 תחום ביטוח כללי

2.4.3.1 הוראות דין

2.4.3.1.1 ביום 24 במאי 2021 פורסמו טיוטת הודעת שר האוצר בדבר עלות אספקת שירותים לפי חוק פיזויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 וטיטת צו פיזויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת שירותים), התשפ"א-2021, המציעות לקבוע כי עלות אספקת השירותים הניתנים לנפגעי תאונות דרכים ומועברים על ידי חברות הביטוח לקופות החולים (באמצעות

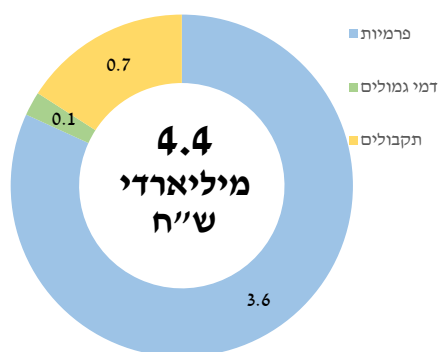
המוסד לביטוח לאומי) תעמוד על סך של 655 מיליון ש"ח בהתאם לעלות סל שירותי הבריאות המעודכנת לשנת 2020 וכן שכל מבטח יעביר לקופות החולים שיעור של 12.66% מדמי הביטוח שגבה אותו מבטח בחודש הקודם, בעד כל הפוליסות שהוציא לפי פקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל-1970, וזאת החל מיום 1 בינואר 2022.

ביום 14 במרץ 2021 פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התשפ"א-2021, במסגרתן נקבעו הוראות בתחום ביטוח רכב חובה. בין היתר, נקבע כי תינתן אפשרות לבעל הפוליסה לקבל עותק של הפוליסה ועותק מתעודת הביטוח באמצעים דיגיטליים; הוראות לעניין שמירת תעודת הביטוח על ידי חברת הביטוח; ביטול גביית הוצאות בעד הפקת תעודת ביטוח חדשה ובגין שינוי התעודה. בנוסף תוקן נוסח הפוליסה לביטוח רכב חובה, ובין היתר, נקבע כי מבטח לא יהיה פטור מחובתו לפי הפוליסה אם הנהג ברכב היה בעל רישיון נהיגה בתוקף במשך 120 החודשים שקדמו למועד קרות תאונת הדרכים כפוף למספר תנאים; נקבע מנגנון לביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה; הוספת אפשרות להשבתת רכב לתקופה של 30 ימים או יותר; וכן הוספת פוליסה לביטוח מסוג תו סוחר המעניקה כיסוי מותאם ויעודי לשימוש ברכב בעל לוחית זיהוי "במבחן".

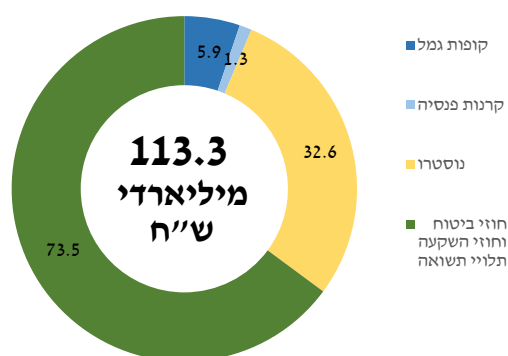
2.4.3.1.2

2.5 תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח

נתוני פרמיות שהורווחו ברוטו, דמי גמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה:

נכסים מנוהלים בקבוצה:

סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, קרנות הנאמנות ותיקי הלקוחות, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. בתקופת הדוח הסתכמו התקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות חוזי השקעה בכ- 687 מיליוני ש"ח, לעומת כ-804 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.5.1 רווח (הפסד) כולל לפי מגזרים (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שינוי ב- %	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		הערות	
		2020	2021		
396	-	(124)	183	א	מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
5	(67)	3	1	ב	ביטוח חיים
7	-	6	-	ב	פנסיה
408	-	(115)	184		סך הכל מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
					מגזר ביטוח כללי
85	(39)	(31)	(19)	ג	רכב חובה
84	(6)	17	16	ד	רכב רכוש
89	58	12	19	ד	ענפי רכוש ואחרים
18	-	(78)	5	ג	ענפי חבויות אחרים
53	-	(5)	15		ביטוח משכנתאות
329	-	(85)	36		סך הכל מגזר ביטוח כללי
56	(71)	(358)	(105)	ה	מגזר ביטוח בריאות
167	-	(329)	144		לא מיוחס למגזרי פעילות
960	-	(887)	259		סך הכל לפני מס
298	-	(314)	62		הוצאות (הטבת) מס
662	-	(573)	197		סך הכל רווח (הפסד) כולל לאחר מס
12%		(44%)	15%		תשואה להון עצמי במונחים שנתיים

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מרווחי השקעות לעומת הפסדי השקעות בשוק ההון בתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מהשפעת התפשטות נגיף הקורונה, משינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים.

ליתר פרוט בקשר עם השפעות מיוחדות על הרווח הכולל ראו סעיף 2.5.2.

א. ביטוח חיים - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל. התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ-149 מיליוני ש"ח.

ההכנסות מדמי ניהול הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-258 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-109 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בדמי הניהול נובע מדמי הניהול המשתנים שהסתכמו בתקופת הדוח בכ-140 מיליוני ש"ח, לעומת אי גבייה של דמי ניהול משתנים בתקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל תשואות ריאליות שליליות בפוליסות משתתפות ברווחים שנמכרו בין השנים 2003-1991.

כמו כן, התוצאות בתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מעדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב עתודת גמלאות בתשלום אשר הביא לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות. לפירוט נוסף ראו סעיף 2.5.2 (א).

ב. פנסיה וגמל - התוצאות הושפעו בשל העובדה כי בשונה מהתקופה המקבילה אשתקד, התוצאות בתקופת הדוח אינן כוללות את פעילות הפנסיה והגמל שהועברה להראל השקעות במסגרת שינוי מבני שנערך בקבוצה ב-1 באפריל 2020.

ג. ענף רכב חובה וענפי חבויות - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל. התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, אשר הביאו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות. התוצאות בתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מעליה של עקום הריבית חסרת הסיכון, אשר הביאה לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות. לפירוט נוסף ראו סעיף 2.5.2 (ו).

ד. ענף רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל. בנוסף, בענף רכב רכוש התוצאות בתקופת הדוח הושפעו גם משחיקה בפרמיות. התוצאות בתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מנזקי חורף בחודשים ינואר-פברואר 2020.

ה. מגזר בריאות - התוצאות הושפעו מתשואות שוק ההון כפי שתואר לעיל.

ענף סיעוד פרט - התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, אשר הביאו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות. לפירוט נוסף ראו סעיף 2.5.2 (ג). התוצאות בתקופה המקבילה אשתקד הושפעו מעליה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומירידה בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, אשר הביאו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות.

בנוסף, התוצאות בשנת 2020 ובתקופת הדוח הושפעו מהטבה חיתומית בשל שינוי במבנה העלויות.

ענף בריאות פרט - התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מהטבה חיתומית במוצר כיסוי תאונות בשל ירידה בכמות התביעות ששולמו.

2.5.2 השפעות מיוחדות על הרווח (ההפסד) הכולל בתקופת הדוח (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	שינוי	לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ		הערות	
		2020	2021		
662	770	(573)	197		הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה כפי שפורסם בדוח הכספי
					מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
(61)	(92)	92	-	א	השפעות ריבית
217	-	-	-	ב	עדכון הנחות מימוש גמלה
					מגזר ביטוח בריאות
(181) *	27	(181)	(154)	ג	בדיקת נאותות העתודות (LAT) - סיעוד פרט
(30)	-	-	-	ד	עדכון הנחות ביטולים בבריאות פרט
(57) *	-	-	-	ה	עדכון הנחות ביטולים בסיעוד פרט
					מגזר ביטוח כללי
45	(126)	63	(63)	ו	השפעות ריבית
80	-	-	-	ז	השפעת החלטת בית המשפט העליון באשר לשיעור ההיוון
13	(191)	(26)	(217)		סה"כ השפעות, לפני מס
4	(65)	(9)	(74)		השפעת המס
9	(126)	(17)	(143)		סה"כ השפעות, לאחר מס
653	896	(556)	340		סה"כ רווח (הפסד) כולל בנטרול ההשפעות המיוחדות

* הוצג מחדש

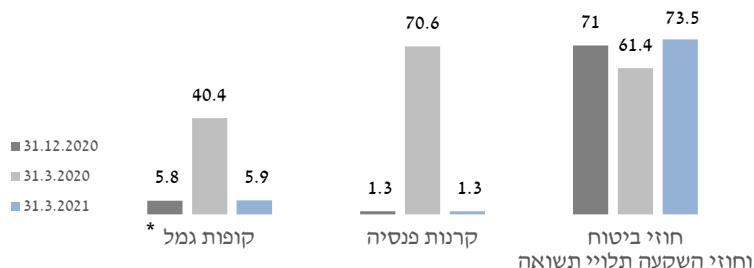
א. בתקופה המקבילה אשתקד נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-92 מיליוני ש"ח לפני מס בשל עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב עתודת גמלאות בתשלום (קיטון בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון משנת 2004 שאינו תלוי תשואה בסך של כ-134 מיליוני ש"ח לפני מס, גידול בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון עד שנת 1990 בסך של כ-19 מיליוני ש"ח לפני מס, וגידול בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון עד שנת 2003 בסך של כ-23 מיליוני ש"ח לפני מס).

בשנת 2020 נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-61 מיליוני ש"ח לפני מס בשל עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב עתודת גמלאות בתשלום ובשל עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב העתודה המשלימה לגמלה (קיטון בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון משנת 2004 שאינו תלוי תשואה בסך של כ-134 מיליוני ש"ח לפני מס, גידול בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון עד שנת 2003 בסך של כ-145 מיליוני ש"ח לפני מס, וגידול בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון עד שנת 1990 בסך של כ-50 מיליוני ש"ח לפני מס).

- ב. בשנת 2020 נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-217 מיליוני ש"ח לפני מס, כתוצאה מהשלמת מחקר לגבי גיל פרישה ומימוש קצבה בשילוב מודל תלוי גיל. לפרוט נוסף ראו באור 35ה' לדוחות הכספיים השנתיים של 2020.
- ג. מגזר בריאות, ענף סיעוד פרט - בתקופת הדוח נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-154 מיליוני ש"ח כתוצאה מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון, משינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ומשינויים אחרים.
- בתקופה המקבילה אשתקד נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות בענף סיעוד פרט בסך של כ-181 מיליוני ש"ח כתוצאה מעליה של עקום הריבית חסרת הסיכון, מירידה בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ומשינויים אחרים.
- שנת 2020 הושפעה משינויים של עקום הריבית חסרת הסיכון, משינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, ממחקרים אקטוארים (ראה סעיף ה' להלן) ומשינויים אחרים. השפעת השינויים כאמור קוּזְזָה בחלקה כתוצאה מיישום חוזר לעניין עדכון שיעור פרמיית אי נזילות המתווספת לעקום הריבית חסרת הסיכון (שהביא לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-393 מיליוני ש"ח לפני מס) ומיישום הוראות חוזר לעניין אופן הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת בדיקת נאותות העתודה (LAT) (שהביא לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-156 מיליוני ש"ח). ההשפעה הכוללת של האמור הינה גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-181 מיליוני ש"ח לפני מס. לפרוט נוסף ראו באור 3ג(1)ט' לדוחות הכספיים השנתיים של 2020.
- ד. בשנת 2020 בוצע מחקר בנוגע לשיעור הביטולים בענף בריאות פרט. בשל המחקר האמור, נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-30 מיליוני ש"ח לפני מס.
- ה. בשנת 2020 בוצע מחקר בנוגע לשיעור הביטולים בענף סיעוד פרט. בשל המחקר האמור, נרשם גידול בעתודת פעילים בסך של כ-57 מיליוני ש"ח לפני מס ומנגד נרשם קיטון בעתודת ה-LAT בסך של כ-76 מיליוני ש"ח לפני מס (ראה גם סעיף ג' לעיל). ההשפעה הכוללת של האמור הינה קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-19 מיליוני ש"ח לפני מס.
- ו. בתקופת הדוח נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-63 מיליוני ש"ח לפני מס (סך של כ-33 מיליוני ש"ח לפני מס בענף רכב חובה וסך של כ-30 מיליוני ש"ח לפני מס בענפי חבויות ואחרים) כתוצאה מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים.
- בתקופה המקבילה אשתקד נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-63 מיליוני ש"ח לפני מס (סך של כ-34 מיליוני ש"ח לפני מס בענף רכב חובה וסך של כ-29 מיליוני ש"ח לפני מס בענפי חבויות ואחרים) כתוצאה מעליה של עקום הריבית חסרת הסיכון.
- שנת 2020 הושפעה משינויים של עקום הריבית חסרת הסיכון ומשינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים. השפעת השינויים כאמור קוּזְזָה בחלקה כתוצאה מיישום חוזר לעניין עדכון שיעור פרמיית אי נזילות המתווספת לעקום הריבית חסרת הסיכון (שהביא לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-40 מיליוני ש"ח לפני מס). ההשפעה הכוללת של האמור, הינה קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-45 מיליוני ש"ח לפני מס (סך של כ-19 מיליוני ש"ח לפני מס בענף רכב חובה וסך של כ-26 מיליוני ש"ח לפני מס בענפי חבויות אחרים). לפרוט נוסף ראו באור 3ג(1)ט' לדוחות הכספיים השנתיים של 2020.
- ז. בשנת 2020 הושפעה מהחלטת בית המשפט העליון באשר לשיעור ריבית ההיוון שתחול על המוסד לביטוח לאומי בתביעות שיבוב. בעקבות החלטת בית המשפט, נרשם בתקופת הדוח קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-80 מיליוני ש"ח לפני מס (סך של כ-65 מיליוני ש"ח לפני מס בענף רכב חובה וסך של כ-15 מיליוני ש"ח לפני מס בענפי חבויות אחרים).

2.6 פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים

2.6.1 נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (מיליארדי ש"ח):

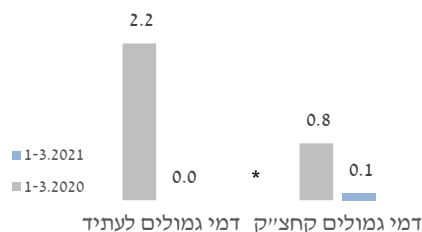

סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה

* קופות גמל, קרנות השתלמות, קופות מרכזיות ואישיות לפיצויים, קופת גמל לדמי מחלה וקופה לפנסיה תקציבית

ביום 1 באפריל 2020 נכנס לתוקף השינוי המבני בקבוצה אשר במסגרתו הועברו הזכויות של החברה בתיקי הלקוחות והמוניטין של פעילות הגמל, להראל פנסיה וגמל, ומיד לאחר מכן הועברו מלוא החזקותיה של החברה בהראל פנסיה וגמל להראל השקעות. לפיכך, החל מיום 1 באפריל 2020, הנתונים המוצגים בסעיף זה מתייחסים רק לפעילות הפנסיה והגמל שנותרה בקבוצה (חברות לעתיד וקחצ"ק).

2.6.2 נתוני דמי גמולים (מיליארדי ש"ח):

דמי הגמולים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה אינם נכללים בדוחות המאוחדים של החברה

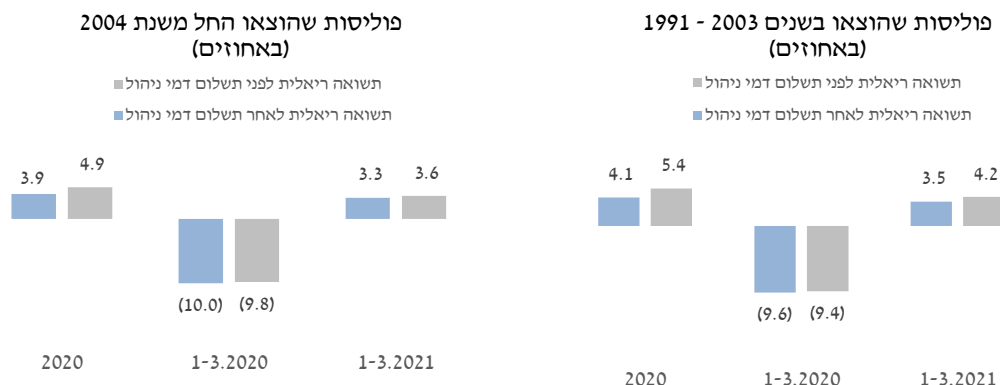
* נמוך מ- 0.1 מיליארדי ש"ח

כפי שתואר לעיל, ביום 1 באפריל 2020 נכנס לתוקף השינוי המבני בקבוצה אשר במסגרתו הועברו הזכויות של החברה בתיקי הלקוחות והמוניטין של פעילות הגמל, להראל פנסיה וגמל, ומיד לאחר מכן הועברו מלוא החזקותיה של החברה בהראל פנסיה וגמל להראל השקעות. לפיכך, החל מיום 1 באפריל 2020, הנתונים המוצגים בסעיף זה מתייחסים רק לפעילות הפנסיה והגמל שנותרה בקבוצה (חברות לעתיד וקחצ"ק).

2.6.3 ביטוח חיים:

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הסתכם בכ-4.2% לעומת כ-3.7% בתקופה המקבילה אשתקד וכ-3.5% בשנת 2020.

פוליסות תלויות תשואה :

אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעות ודמי הניהול, הנכללים בדוחות רווח והפסד המאוחדים, אשר נזקפו לזכות או לחובת המבוטחים בפוליסות תלויות תשואה והמחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח הממוצעות, הנו כדלקמן (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2020	2020	2021	
1,870	(5,944)	2,025	רווחים (הפסדים) לאחר דמי ניהול
599	109	258	סך דמי ניהול

2.6.4 קרנות פנסיה :

כפי שתואר לעיל, החל מיום 1 באפריל 2020, הנתונים המוצגים בקשר עם קרנות הפנסיה כוללים רק את פעילות חברת לעתיד.

שיעור התשואה הנומינלית שהשיגה קרן הפנסיה "עתידי" בתקופת הדוח עמד על שיעור תשואה חיובי של 2.06%.

סך ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה הסתכם בתקופת הדוח בסך של כ-2 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-82 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.5 קופות גמל :

כפי שתואר לעיל, החל מיום 1 באפריל 2020, הנתונים המוצגים בקשר עם קופות הגמל כוללים רק את פעילות חברת קחצ"ק.

הצבירה נטו (ללא רווחי השקעות) בקופות הגמל בתקופת הדוח הייתה שלילית והסתכמה בסך של כ-120 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-616 מיליוני ש"ח צבירה חיובית בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות מדמי ניהול, שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-4 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-62 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.6 ביטוח בריאות :

הראל ביטוח הינה המבטחת בפוליסת הסיעוד הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית. בנוסף לפוליסות הסיעוד הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית, הראל מבטחת בביטוח סיעודי מספר קולקטיבים נוספים.

בשנת 2019, הראל ביטוח פרסמה הודעה לפיה בשל תנאי פוליסות הסיעוד הקיימות, אשר בפועל מגלמות בתעריף שלהן הבטחת תשואה, שאין ביכולתה להתחייב עליה לתקופות ארוכות בתנאי השוק הקיימים, ועקב העובדה שמבטחי המשנה שפעלו בתחום הודיעו על הפסקת פעילותם בתחום, הוחלט על הפסקת מכירת פוליסות סיעוד פרט חדשות. הראל ביטוח מנהלת דיאלוג עם רשות שוק ההון, לקבלת אישור לשיווק פוליסות חדשות המתאימות למצב השוק הנוכחי.

2.6.7 ביטוח כללי:

לפרטים אודות נתונים כספיים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי, בפירוט לענפיו ראו באור 4(ב) לדוחות הכספיים.

להלן השינוי בכמות הפוליסות במונחי חשיפה:

	לתקופה של			
	שלושה חודשים	שלושה חודשים	שלושה חודשים	
	שנת 2020	שנת 2020	שנת 2021	
	שנת 2020	שנת 2020	שנת 2021	
כמות הפוליסות במונחי חשיפה - פעילות ביטוח כללי מאופיינת בפוליסות לתקופה של עד שנה. לאור אופיין של הפוליסות, הכמות מהווה מכפלה של מספר הפוליסות בתקופת הפוליסה במהלך השנה. משמע, אם בוצע חיתום לפוליסה לתקופה הקצרה משנה, היא מוכפלת בחלק היחסי של התקופה, כך שפוליסה לחצי שנה מהווה חצי יחידה.	4%	2%	5%	רכב חובה
	10%	9%	11%	רכב רכוש
	2%	(2%)	6%	ענפי רכוש ואחרים
	(4%)	(3%)	(3%)	ענפי חבויות אחרים

ביום 30 בספטמבר 2020 נמסר להראל ביטוח על זכייתה במכרז שפרסם החשכ"ל בכ-35% מהיקף ביטוחי רכב רכוש ורכב חובה של עובדי מדינה לשנת 2021, בדומה למכרז לשנים 2019-2020. לתוצאות המכרז כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה.

2.6.7.1 רכב חובה

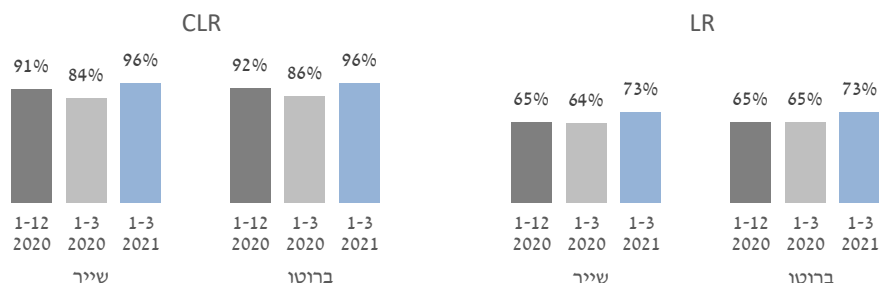
לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות רכב חובה ראו סעיפים 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

מאחר שבעל רכב חייב לבטח את רכבו בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, בעלי רכב (בדרך כלל אופנועים) שנדחו על-ידי חברות הביטוח רשאים לרכוש ביטוח באמצעות ה"פול" (המאגר הישראלי לביטוח רכב) אשר פועל כחברת ביטוח לכל דבר. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות ב"פול", וכל אחת נושאת בהפסדי ה"פול", על-פי חלקה היחסי בשוק ביטוח רכב חובה בשנה שחלפה. במכתב מאת מנכ"ל ה"פול" נקבע חלקה הזמני של הראל ביטוח בדמי הביטוח נטו לשנת 2021, בשיעור של 10.7% (מול 10.61% שמהווה את חלקה הסופי של החברה לשנת 2020).

רכב רכוש 2.6.7.2

לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות ענף רכב רכוש ראו סעיף 2.5.1 לעיל.

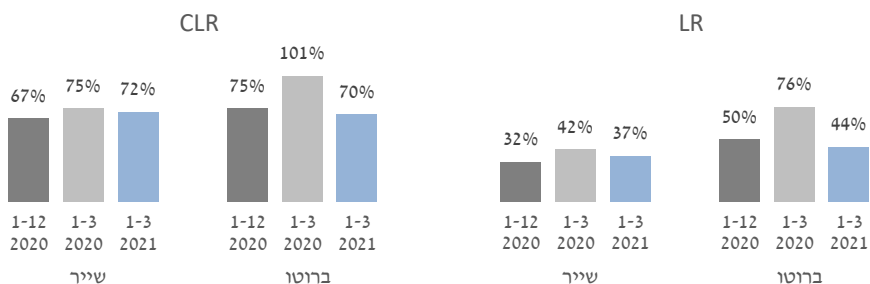
שיעור ה-Loss Ratio ו-Combined Loss Ratio בביטוח רכב רכוש:

ענפי רכוש ואחרים 2.6.7.3

לפירוט נוסף בנוגע לתוצאות ענף רכוש ואחרים ראו סעיף 2.5.1 לעיל.

שיעור ה-Loss Ratio ו-Combined Loss Ratio בענפי רכוש ואחרים:

ענפי חבויות אחרים 2.6.7.4

לפירוט בנוגע לתוצאות ענפי חבויות אחרים ראו סעיפים 2.5.1 ו-2.5.2 לעיל.

ענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא 2.6.7.5

הפרמיות שהורווחו בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא אינן בגין מכירות חדשות, אלא בגין מכירות שבוצעו בעבר ואשר הפרמיות בגינן מוכרות כפרמיה מורווחת בהתאם לתקופת הכיסוי. בענף ביטוח זה לא קיימים ל-EMI הסכמי ביטוח משנה.

נזילות ומקורות מימון 2.7

תזרים מזומנים 2.7.1

סך תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכם בתקופת הדוח לכ-1,320 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בכ-72 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בכ-7 מיליוני ש"ח. השפעת התנודות בשער החליפין על יתרת המזומנים הסתכמה בסך חיובי של כ-3 מיליוני ש"ח. התוצאה של כל הפעילות הנייל מתבטאת בקיטון ביתרות המזומנים בסך של כ-1,396 מיליוני ש"ח.

2.7.2 נזילות מימון הפעילות

ככלל, החברה והחברות הבנות שלה מממנות את פעילותן השוטפת ממקורותיהן העצמאיים.

3 היבטי ממשל תאגידי

3.1 חילופים מתוכננים של מנכ"ל ויו"ר החברה

לעניין חילופים מתוכננים של מנכ"ל ויו"ר החברה - ראו סעיף 2.2.1 לעיל.

3.2 דירקטורים

- ביום 3 בינואר 2021 מר יוני טל החל את כהונתו כדירקטור בלתי תלוי בחברה.
- ביום 3 בינואר 2021 מר מישל דהן החל את כהונתו כדירקטור בלתי תלוי בחברה.
- ביום 17 בינואר 2021 מר ישראל גלעד סיים תשע שנות כהונה כדירקטור בלתי תלוי בחברה.
- ביום 31 במרץ 2021 הגב' מרים מילה סיימה את כהונתה כדירקטורית בחברה.

4 גילוי בנושא יחס כושר פירעון כלכלי

ביום 14 באוקטובר 2020, פורסם על ידי הממונה חוזר ביטוח 2020-1-15 שעניינו "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" ("חוזר סולבנסי החדש"). חוזר סולבנסי החדש כולל התאמות ועדכונים שביצעה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הרשות") במהלך שנת 2020 ביחס לחוזר ביטוח 2017-1-9 ("חוזר סולבנסי"). ההתאמות והעדכונים בחוזר סולבנסי החדש נעשו בהמשך למכתבים וטיטות רלבנטיים שפורסמו במהלך שנת 2020 ולאור הצהרת הרשות, כי בכוונתה לפעול להתאמת משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל לדירקטיבת Solvency II ועדכוניה. בהתאם לחוזר סולבנסי החדש, הותאמו הוראות המעבר למתכונת שנקבעה בדירקטיבה האירופאית, ותתאפשר פריסה עד שנת 2032 של הגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו בעבר. בהתאם להוראות המעבר החדשות, חברת ביטוח רשאית, לאחר שקיבלה אישור הממונה, לכלול בחישוב עתודות הביטוח בתקופת הפריסה ניכוי מעתודות הביטוח ("הניכוי"). הניכוי מחושב, בהתאם להנחיות במכתב עקרונות הניכוי והוא מופחת החל משיעור של 100% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2019 ועד לשיעור של 0% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2032. שיטת חישוב זו לתקופת הפריסה מחליפה שיטה קודמת לתקופת הפריסה שיושמה בתקופות קודמות, לפיה ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. חוזר סולבנסי החדש כולל בנוסף גם עדכונים על בסיס שינויים שנעשו באירופה, הרלוונטיים לשוק המקומי. חוזר סולבנסי החדש והשינויים העיקריים בו יושמו החל ממועד חישוב יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2019.

עודף ההון של הראל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2019, בהתאם להוראות המעבר הינו בסך של כ- 6,309 מיליוני ש"ח. דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2019 פורסם, בהתאם להנחיות, ביום 28 באוקטובר 2020. עודף ההון של הראל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2019, לפני הוראות המעבר (במונחי SCR 100%) הינו בסך של כ- 1,447 מיליוני ש"ח.

יצוין כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים, כגון שינויים בריבית, שינויים ברווחי השקעות, עדכוני הנחות אקטואריות ושינויים הקשורים בפעילות הראל ביטוח.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, אשר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

קביעת האומדן המיטבי התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ - "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. יתכן כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהונח בחישוב דוח כושר פירעון, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) ליום 31 בדצמבר 2019 בהתאם להנחיות בחוזר סולבנסי החדש. יחס כושר פירעון כלכלי מחושב בהתאם להוראות מעבר, במסגרתן נקבעה תקופת פריסה. במסגרת חוזר סולבנסי החדש, הותאמו הוראות המעבר למתכונת שנקבעה בדירקטיבה לפיהן תתאפשר פריסה של הגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו בעבר. בהתאם, הראל ביטוח אימצה שיטה חדשה נכון לחישוב ליום 31 בדצמבר 2019 השונה משיטת החישוב שיושמה בחישוב ליום 31 בדצמבר 2018. לפיכך לא ניתן להשוות בין הסעיפים השונים המוצגים בטבלה לעיל (השיטות השונות מפורטות בדוח יחס כושר פירעון בסעיף 1.1.א):

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
(מבוקר)		
11,551	15,370	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (במיליוני ש"ח)
6,663	9,061	הון נדרש לכושר פירעון (במיליוני ש"ח)
4,888	6,309	עודף (במיליוני ש"ח)
173%	170%	יחס כושר פירעון כלכלי
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי:		
343	-	גיוס מכשירי הון (*)
11,894	15,370	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (במיליוני ש"ח)
5,231	6,309	עודף (במיליוני ש"ח)
179%	170%	יחס כושר פירעון כלכלי

(*) בחודש מאי 2020 נפתחה אג"ח סדרה ד' בסך של 217 מיליוני ש"ח בפדיון מוקדם. לפדיון זה אין השפעה על ההון המשני המוכר, מאחר וקיימת יתרת הון משני לא מנוצלת מעבר למגבלת הון רובד 2

מצב ההון של החברה מושפע מההתפתחות העסקית השוטפת של החברה, שינויים במשתני שוק, עדכון הנחות דמוגרפיות ועדכוני מודל שוטפים וכן עדכון הוראות סולבנסי לעניין תקופת הפריסה.

עקב ראשוניותן של ההערכות, אין וודאות לגבי היקף ההשפעה בפועל של השינויים האמורים לעיל. בנוסף, אין באמור כדי להוות הערכה לגבי יחס כושר הפירעון ליום פרסום הדוח, התלוי בהתפתחויות שיחולו עד מועד זה וכן במכלול גורמים נוספים שלא ניתן להעריכם בשלב זה, ביניהם השפעת הפעילות העסקית של הראל ביטוח לאחר 31 בדצמבר 2019, שינויים בתמהיל ובגודל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות וכן שינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את עוצמת ההשפעות האמורות על יחס כושר הפירעון, אשר יכול ויהיו מהותיות. עם זאת, נכון למועד הפרסום, החברה מעריכה כי השפעות אלה אינן צפויות לפגוע בעמידתה של החברה בדרישות ההון הרגולטוריות, בהתחשב בהוראות הפריסה.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד עודף ההון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראו סעיף ג' להלן.

ב. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
(מבוקר)	
מיליוני ש"ח	
2,173	2,272
8,654	11,294

סוף הון (MCR)

הון עצמי לעניין סוף הון

ביום 28 באוקטובר 2020 פרסמה הראל ביטוח בהתאם להוראות הממונה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2019 באתר האינטרנט שלה (כתובת האתר: [https://www.harel-group.co.il/about/harel-](https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx) [group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx](https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx)).

בהתאם להוראות סולבנסי, חברת ביטוח נדרשת לפרסם את תוצאות סולבנסי ליום 31 בדצמבר 2020 עד חודשיים מתום הרבעון העוקב למועד החישוב או עד 3 ימי עסקים מיום החתימה על הדוחות הכספיים של הרבעון העוקב למועד החישוב, לפי המוקדם שבהם. ביום 14 במרץ 2021, שלח הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח הדוחה את מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 וכן את קבצי הדיווח לממונה הנלווים לו, עד ליום 30 ביוני 2021. החברה נערכת לביצוע החישובים ולדיווח, בהתאם ללוח הזמנים שנקבע.

ביום 13 במאי 2021 פרסם מכתב למנהלי חברות הביטוח (שה. 532-2021) שעניינו "עדכון 2 לקובץ שאלות ותשובות ליישום וגילוי משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח", במסגרתו עודכנו שאלות ותשובות ליישום וגילוי משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח, בעקבות שאלות שהתקבלו ברשות שוק ההון ביטוח וחסכון לגבי אופן יישום חוזר ביטוח 15-1-2020 שעניינו "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II", וכן מכתב (שה. 2261-2020) שעניינו "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II". החברה לומדת את העדכונים שבמכתב אולם בשלב זה אינה יכולה להעריך את עוצמת ההשפעות על יחס כושר הפירעון. החברה תיישם את העדכונים בהתאם ללוחות הזמנים במכתב.

חוזר סולבנסי החדש חייב בחינה מחודשת של מדיניות ניהול ההון של הראל ביטוח, אשר תוארה בסעיף 8 בדוח יחס כושר פירעון כלכלי.

מדיניות הראל ביטוח היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולתה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. בשלב זה, משיקולי זהירות, בשים לב לרגישותו הגבוהה של מודל החישוב החדש לשינויים רגולטוריים ומשתנים נוספים ובהיעדר ניסיון מספק לגבי דפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש ומרווח הסיכון, החליט דירקטוריון הראל ביטוח שלא לקבוע טווח מטרה עבור יחס כושר פירעון כלכלי. דירקטוריון הראל ביטוח יבחן בעתיד את הצורך לקבוע יעדי הון וטווח מטרה בו הראל ביטוח שואפת להימצא במהלך תקופת הפריסה ובסיומה.

עם זאת, ביום 30 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון הראל ביטוח את עדכון התכנית לניהול הון ונקבעו בשלב זה, כללי סף לחלוקת דיבידנד, הכוללים יחס כושר פירעון כלכלי מינימאלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, בשיעור של 135% ויחס כושר פירעון מינימאלי, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה, בשיעור של 105%.

כללי הסף נועדו לאפשר להראל ביטוח התמודדות עם משברים מבלי לפגוע מהותית בפעילותה ובעמידתה בדרישות ההון החלות עליה. עם זאת, אין באמור כדי להבטיח שהראל ביטוח תעמוד בכללי הסף שנקבעו בכל עת.

ג. ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
(מבוקר)		
11,852	12,423	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (במיליוני ש"ח)
9,940	10,976	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (במיליוני ש"ח)
1,912	1,447	עודף (במיליוני ש"ח)
119%	113%	יחס כושר פירעון כלכלי
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי:		
343	-	גיוס מכשירי הון
12,195	12,423	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (במיליוני ש"ח)
2,256	1,447	עודף (במיליוני ש"ח)
123%	113%	יחס כושר פירעון כלכלי
סטאטוס ההון לאחר פעולות הוניות ביחס ליעד הדירקטוריון:		
10,745	11,839	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (במיליוני ש"ח) (*)
1,450	584	עודף הון ביחס ליעד (במיליוני ש"ח)

(*) כולל כרית הון בסך 863 מיליוני ש"ח, מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR)

5 בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרץ 2021 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הדירקטוריון מביע תודתו לעובדי החברה וסוכניה עבור הישגי החברה

מישל סיבוני
מנכ"ל

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

הצהרה

אני, מישל סיבוני, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מישל סיבוני

מנהל כללי

30 במאי 2021

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה

אני, אריק פרץ, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אריק פרץ

30 במאי 2021

מנהל חטיבת כספים
ומשאבים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרץ 2021

תוכן העניינים

עמוד

2-1 דין וחשבון רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות

דוחות כספיים מאוחדים

2-2 תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים מאוחדים

2-4 תמצית דוחות על רווח והפסד ביניים מאוחדים

2-5 תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים מאוחדים

2-6 תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים מאוחדים

2-9 תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים

2-11 באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

נספחים לדוחות הכספיים

2-59 נספח א' - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו")

2-70 נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים המאוחד ליום 31 במרץ 2021 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מברורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר דרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 7' למידע הכספי הנ"ל בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

30 במאי 2021

31 בדצמבר		31 במרץ		
2020	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
827	718	836		נכסים
-	5	-		נכסים בלתי מוחשיים
2,208	2,240	2,283		נכסי מסים נדחים
1,341	1,356	1,332		הוצאות רכישה נדחות
1,096	1,284	1,124		רכוש קבוע
1,802	1,766	1,814		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,996	2,030	1,982		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
4,216	4,132	4,330		נדל"ן להשקעה אחר
1	4	74		נכסי ביטוח משנה
1,166	1,285	1,334		נכסי מסים שוטפים
1,243	1,419	1,428		חייבים ויתרות חובה
64,607	55,259	67,701		פרמיה לגבייה
				השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
				השקעות פיננסיות אחרות
10,709	10,263	10,623		נכסי חוב סחירים
12,765	13,164	12,984		נכסי חוב שאינם סחירים
1,573	1,459	1,478		מניות
2,597	1,836	2,577		אחרות
27,644	26,722	27,662		סך כל השקעות הפיננסיות האחרות
3,452	3,343	2,602		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,365	1,466	1,788		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
-	1,057	*752		נכסים מיועדים לחלוקה
113,964	104,086	117,042		סך כל הנכסים
71,009	61,428	73,471		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

*ראו באור 9(2)

31 בדצמבר		31 במרץ		
2020	2021	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				הון והתחייבויות
				הון
869	869	869	869	הון מניות ופרמיה על מניות
1,244	714	1,257	1,257	קרנות הון
3,207	3,333	3,391	3,391	עודפים
5,320	4,916	5,517	5,517	סך כל ההון המיוחס לבעלים של החברה
4	3	4	4	זכויות שאינן מקנות שליטה
5,324	4,919	5,521	5,521	סך כל ההון
				התחייבויות
27,799	28,325	28,237	28,237	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
70,316	60,582	72,787	72,787	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,001	691	989	989	התחייבויות מסים נדחים
226	226	234	234	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
87	41	-	-	התחייבויות מסים שוטפים
3,713	3,109	3,363	3,363	זכאים ויתרות זכות
5,498	6,037	5,661	5,661	התחייבויות פיננסיות
-	156	*250	*250	התחייבויות מיועדות לחלוקה
108,640	99,167	111,521	111,521	סך כל ההתחייבויות
113,964	104,086	117,042	117,042	סך כל ההון וההתחייבויות

*ראו באור 9(2)

שלומית זק"ש אנגל
מנהלת הכספים

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל
חטיבת כספים ומשאבים

מישל סיבוני
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 30 במאי 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
14,460	3,814	3,554	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,585	388	411	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,875	3,426	3,143	פרמיות שהורווחו בשייר
3,644	(6,443)	2,972	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
765	253	265	הכנסות מדמי ניהול
275	74	74	הכנסות מעמלות
-	-	1	הכנסות אחרות
17,559	(2,690)	6,455	סך כל ההכנסות (ההוצאות)
14,533	(3,117)	5,689	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,253	294	342	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
13,280	(3,411)	5,347	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,468	672	584	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
894	269	219	הוצאות הנהלה וכלליות
2	2	-	הוצאות אחרות
157	49	68	הוצאות מימון, נטו
16,801	(2,419)	6,218	סך כל ההוצאות (ההכנסות)
-	-	16	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
758	(271)	253	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
221	(98)	66	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
537	(173)	187	רווח (הפסד) לתקופה
536	(173)	187	מיוחס ל:
1	*-	*-	בעלים של החברה
			זכויות שאינן מקנות שליטה
537	(173)	187	רווח (הפסד) לתקופה
5.15	(1.67)	1.80	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה (בש"ח)

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
537	(173)	187	רווח (הפסד) לתקופה
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
358	(694)	154	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(294)	(42)	(177)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
148	88	8	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(46)	22	22	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(79)	224	9	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
12	(6)	(6)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
99	(408)	10	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
34	9	4	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
2	1	(5)	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(10)	(2)	1	הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
26	8	-	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
125	(400)	10	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
662	(573)	197	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה
			מיוחס ל:
661	(573)	197	בעלים של החברה
1	*-	*-	זכויות שאינן מקנות שליטה
662	(573)	197	סך הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

מיוחס לבעלים של החברה								
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערך רכוש קבוע	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,324	4	5,320	3,207	295	(97)	41	1,005	869
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר) יתרה ליום 1 בינואר 2021 הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
187	*-	187	187	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
10	*-	10	(3)	3	16	-	(6)	-
רווח (הפסד) כולל אחר								
197	*-	197	184	3	16	-	(6)	-
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
5,521	4	5,517	3,391	298	(81)	41	999	869
יתרה ליום 31 במרץ 2021								
5,492	3	5,489	3,505	270	(63)	36	872	869
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר) יתרה ליום 1 בינואר 2020 הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
(173)	*-	(173)	(173)	-	-	-	-	-
הפסד לתקופה								
(400)	*-	(400)	1	7	16	-	(424)	-
רווח (הפסד) כולל אחר								
(573)	*-	(573)	(172)	7	16	-	(424)	-
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה								
4,919	3	4,916	3,333	277	(47)	36	448	869
יתרה ליום 31 במרץ 2020								

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

מיוחס לבעלים של החברה								
סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון בגין שערות רכוש קבוע	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	הון מניות ופרמיה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
5,492	3	5,489	3,505	270	(63)	36	872	869
537	1	536	536	-	-	-	-	-
125	*-	125	1	25	(34)	-	133	-
662	1	661	537	25	(34)	-	133	-
(835)	-	(835)	(835)	-	-	-	-	-
5	-	5	-	-	-	5	-	-
5,324	4	5,320	3,207	295	(97)	41	1,005	869

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
יתרה ליום 1 בינואר 2020
הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
 רווח לשנה
 רווח (הפסד) כולל אחר
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה
עסקאות עם בעלים שנקפו ישירות להון
 חלוקת מניות הראל פנסיה וגמל בע"מ כדיבידנד בעין להראל השקעות
 מיזוג חברת סטנדרד לתוך החברה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

* קטן מ-1 מיליוני ש"ח

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		נספח	
	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,307	302	(1,103)	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(224)	19	(217)		לפני מסים על הכנסה
1,083	321	(1,320)		מסים שהתקבלו (ששולמו)
				מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
3	-	-		מזומנים שהתקבלו בשל רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
(35)	-	-	ב	מזומנים שנגרעו בשל הנפת חברה מאוחדת
(39)	(20)	(12)		השקעה ברכוש קבוע
(300)	(78)	(69)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים, נטו
(28)	(5)	(6)		השקעה בחברות מוחזקות
69	25	11		תמורה ממימוש השקעה בחברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
102	3	3		דיבידנד וריבית מחברות מוחזקות
-	-	1		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(228)	(75)	(72)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
395	-	-		תמורת הנפקת כתבי התחייבות, נטו
(247)	-	-		פירעון כתבי התחייבויות נדחים והלוואות מתאגידים בנקאיים
(31)	(7)	(7)		פרעון התחייבויות חכירה
-	-	-		דיבידנד לבעלי החברה
117	(7)	(7)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
262	22	3		השפעת התנודות בשער חליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים
1,234	261	(1,396)		עליה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
-	(35)	(31)		מזומנים ושווי מזומנים המיועדים לחלוקה
4,583	4,583	5,817	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
5,817	4,809	4,390	ד	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
537	(173)	187	נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח (הפסד) לתקופה
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
-	-	(16)	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(2,115)	6,501	(2,190)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			<u>הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות</u>
(11)	40	(79)	נכסי חוב סחירים
123	43	(34)	נכסי חוב שאינם סחירים
(115)	76	(111)	מניות
(405)	263	(36)	השקעות אחרות
(117)	132	404	שינוי בהתחייבויות פיננסיות
14	6	(3)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
17	(32)	(6)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
			פחת והפחתות
105	22	26	רכוש קבוע
153	29	40	נכסים בלתי מוחשיים
(172)	354	664	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
3,765	(5,969)	2,471	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(71)	13	(114)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(15)	(61)	(75)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
221	(98)	66	הוצאות (הכנסות) מסים על ההכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה</u>
(47)	(3)	(9)	רכישת נדל"ן להשקעה
(1,058)	(22)	(1,113)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
			<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר</u>
(16)	(1)	(5)	רכישת נדל"ן להשקעה
420	(376)	(600)	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
67	(109)	(185)	פרמיות לגבייה
(333)	62	(10)	חייבים ויתרות חובה
373	(383)	(378)	זכאים ויתרות זכות
(13)	(12)	3	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
770	475	(1,290)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,307	302	(1,103)	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

- (1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
- (2) במסגרת הפעילות השוטפת הוצגה ריבית שהתקבלה בסכום של כ-288 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 סכום של כ-333 מיליוני ש"ח ולשנת 2020 סכום של כ-1,573 מיליוני ש"ח) וריבית ששולמה בסכום של כ-0.2 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 סכום של כ-0.2 מיליוני ש"ח ולשנת 2020 סכום של כ-159 מיליוני ש"ח)
- (3) במסגרת הפעילות השוטפת הוצג דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות אחרות בסכום של כ-136 מיליוני ש"ח (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 סכום של כ-64 מיליוני ש"ח ולשנת 2020 סכום של כ-225 מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר

2020
(מבוקר)
מיליוני ש"ח

544
249
90
194
2
(128)
(151)
800
(835)
(35)

נספח ב' - מזומנים שנגרעו בשל הנפת חברה מאוחדת

נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות רכישה נדחות
חייבים ויתרות חובה
השקעות פיננסיות אחרות
נכסים אחרים
התחייבויות בגין מסים נדחים
זכאים ויתרות זכות
נכסים בניכוי התחייבויות של החברה שהונפה
דיבידנד בעין

מזומנים שנגרעו בשל הנפת חברה מאוחדת

לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר

2020
(מבוקר)
מיליוני ש"ח

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרץ

2020 2021
(בלתי מבוקר) (בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח מיליוני ש"ח

2,897 2,897 3,452
1,686 1,686 2,365
4,583 4,583 5,817

3,452 3,343 2,602
2,365 1,466 1,788
5,817 4,809 4,390

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

נספח ד - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרץ 2021, כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה, וכן את זכויות החברה בחברות כלולות (להלן: "הקבוצה"). החברה הינה בבעלות מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "החברה האם"). מניות החברה האם רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך.

ב. התפשטות נגיף הקורונה

בעקבות התפרצות נגיף הקורונה בתחילת שנת 2020 (להלן: "משבר הקורונה"), והתפשטותו למדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל, חלה ירידה חדה בהיקפי הפעילות הכלכלית והוכרזו מגבלות על תנועה ותעסוקה באזורים רבים בעולם ובישראל.

להערכת החברה, ועל אף תהליך ההתחסנות המוגבר של האוכלוסייה והחזרה לשגרה כמעט מלאה, משבר הקורונה הינו אירוע מתגלגל ואין ודאות ביחס למועד סיומו ולמידת השפעתו על נכסי הקבוצה ותוצאות הקבוצה, בפרט כאשר אין לשלול התפרצויות נוספות של הנגיף ושל וריאנטים שונים שלו בעתיד.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם לדרישות הגילוי אשר נקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה") בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (להלן: "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במאי 2021.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם ל-IAS 34 ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: "אומדנים"), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית, על ערכם של נכסים והתחייבויות ועל סכומי הכנסות והוצאות. מובהר בזאת כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות וכן על הערכות שווי חיצוניות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות, לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה ההנהלה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים עקביים בעיקרם לאלה בהם השתמשה להכנת הדוחות השנתיים.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ג. מטבע פעילות ומטבע הצגה

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה. המידע הכספי מוצג במיליוני ש"ח ועוגל למיליון הקרוב.

ד. סיווג או מיון מחדש

בחלק מסעיפי הדוחות הכספיים ובחלק מהבאורים בוצעו מיונים מחדש לא מהותיים של מספרי השוואה. למיונים מחדש כאמור לא הייתה השפעה על ההון ו/או על הרווח והפסד ו/או על הרווח הכולל של החברה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים.

א. תקנים חדשים שטרם אומצו

תקני חשבונאות חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות שפורסמו וטרם יושמו בדוחותיה הכספיים של החברה, פורטו במסגרת הדוחות השנתיים. מאז פרסום הדוחות השנתיים, לא פורסמו תקני חשבונאות או תיקונים לתקני חשבונאות הרלבנטיים לדוחותיה הכספיים של החברה.

ב. עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוח כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח.

באור 4 - מגזרי פעילות

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

ביצועי המגזר נמדדים בהתבסס על רווחי המגזר לפני מסים על ההכנסה. תוצאות עסקאות בינחברתיות מבוטלות במסגרת ההתאמות לצורך עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים. הקבוצה פועלת במגזרים הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפי ביטוחי החיים וכן את פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל. באשר לשינוי מבנה במסגרתו ביום 1 באפריל 2020 הועברו מלוא החזקותיה של החברה בהראל פנסיה וגמל בע"מ להראל השקעות. החל ממועד זה, הנכסים וההתחייבויות ותוצאות הפעילות של הראל פנסיה וגמל בע"מ אינם נכללים במסגרת מגזר ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך של החברה.

2. מגזר ביטוח בריאות

תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בענפים מחלות ואשפוז, תאונות אישיות, סיעוד, עובדים זרים, נסיעות לחו"ל ושיניים. הפוליסות הנמכרות במסגרת ענפי ביטוח אלה מכסות את מגוון הנזקים הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלות ו/או מתאונות, לרבות מצב סיעודי וטיפול שיניים. פוליסות ביטוחי בריאות מוצעות הן לפרטים והן לקולקטיבים.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר זה מורכב מחמישה תתי תחומים:

רכב רכוש: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות ביטוח בענף ביטוח רכב מנועי (להלן: "רכב רכוש"), המכסות נזקים הנגרמים לבעל רכב כתוצאה מתאונה ו/או גניבה ו/או את חבות בעל הרכב או הנהג לנזק רכוש שנגרם לצד שלישי בתאונה.

רכב חובה: כולל את פעילות הקבוצה בענף ביטוח לפי דרישת פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 (להלן: "רכב חובה"), המכסה נזקי גוף כתוצאה משימוש ברכב מנועי בהתאם לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

ענפי חבויות אחרים: כולל את פעילות הקבוצה במכירת פוליסות המכסות את חבות המבוטח כלפי צד שלישי (למעט כסוי חבויות בתחום רכב חובה כמתואר לעיל). במסגרת זו נכללים, בין היתר, ענפי הביטוח הבאים: ביטוח מפני אחריות מעבידים, ביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי, ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח אחריות לדירקטורים ולנושאי משרה וביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים.

ענפי רכוש ואחרים: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית של הקבוצה בכל ענפי הרכוש למעט רכב רכוש (כגון: ערבויות, דירות וכדומה).

עסקי ביטוח משכנתאות: תחום זה כולל את הפעילות הביטוחית בענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא (כענף בודד - MONOLINE). ביטוח זה נועד לתת שיפוי בגין הנזק הנגרם כתוצאה מאי פירעון של הלוואות שניתנו כנגד שעבוד במשכון ראשון של נכס נדל"ן יחיד למגורים בלבד ולאחר מימוש הנכס המשמש כבטוחה להלוואות כאמור.

4. לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר

פעילויות אשר לא יוחסו למגזרי פעילות כוללות בעיקר פעילויות של סוכנויות ביטוח וכן את פעילות ההון בחברות הביטוח המאוחדות.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,554	-	-	826	1,282	1,446
411	-	-	296	72	43
3,143	-	-	530	1,210	1,403
2,972	-	*156	107	262	2,447
265	-	-	-	1	264
74	(6)	**8	59	4	9
1	-	1	-	-	-
6,455	(6)	165	696	1,477	4,123
5,689	-	-	690	1,370	3,629
342	-	-	201	109	32
5,347	-	-	489	1,261	3,597
584	(6)	-	161	227	202
219	-	****10	15	82	112
68	-	42	16	7	3
6,218	(6)	52	681	1,577	3,914
16	-	7	6	2	1
253	-	120	21	(98)	210
6	-	24	15	(7)	(26)
259	-	*****144	36	(105)	184
28,237	-	-	¹ 9,642	6,861	11,734
72,787	-	-	-	5,933	66,854

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

1 סך של 226 מיליוני ש"ח מוצג תחת התחייבויות מיועדות לחלוקה
 * סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-6 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-8 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-1 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

סה"כ מיליוני ש"ח	התאמות וקיזוזים מיליוני ש"ח	לא מיוחס		ביטוח חיים	
		למגזרי פעילות ואחר מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ביטוח בריאות מיליוני ש"ח	וחיסכון ארוך טוח מיליוני ש"ח
3,814	-	-	853	1,247	1,714
388	-	-	271	76	41
3,426	-	-	582	1,171	1,673
(6,443)	-	*(107)	(40)	(471)	(5,825)
253	-	-	-	-	253
74	(6)	**8	55	4	13
(2,690)	(6)	(99)	597	704	(3,886)
(3,117)	-	-	547	714	(4,378)
294	-	-	194	82	18
(3,411)	-	-	353	632	(4,396)
672	(6)	***1	151	250	276
269	-	****14	13	75	167
2	-	-	-	-	2
49	-	32	14	3	-
(2,419)	(6)	47	531	960	(3,951)
-	-	8	(2)	(2)	(4)
(271)	-	(138)	64	(258)	61
(616)	-	(191)	(149)	(100)	(176)
(887)	-	***** (329)	(85)	(358)	(115)
28,325	-	-	10,058	6,438	11,829
60,582	-	-	-	4,998	55,584

פרמיות שהורווחו ברטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות (ההוצאות)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל ההפסד הכולל לפני מסים על ההכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
 ** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-6 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
 *** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
 **** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-6 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
 ***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-1 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סה"כ מיליוני ש"ח	התאמות וקיזוזים מיליוני ש"ח	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר מיליוני ש"ח	ביטוח חיים		ביטוח כללי מיליוני ש"ח	ביטוח בריאות מיליוני ש"ח	ביטוח ארץ טוח מיליוני ש"ח
			ביטוח כללי מיליוני ש"ח	ביטוח בריאות מיליוני ש"ח			
14,460	-	-	3,391	4,953	6,116		
1,585	-	-	1,104	315	166		
12,875	-	-	2,287	4,638	5,950		
3,644	-	*157	203	364	2,920		
765	-	3	-	2	760		
275	(19)	**29	215	16	34		
17,559	(19)	189	2,705	5,020	9,664		
14,533	-	-	2,305	4,191	8,037		
1,253	-	-	712	434	107		
13,280	-	-	1,593	3,757	7,930		
2,468	(19)	***4	708	904	871		
894	-	****80	53	296	465		
2	-	-	-	-	2		
157	-	160	(23)	14	6		
16,801	(19)	244	2,331	4,971	9,274		
-	-	32	(22)	(7)	(3)		
758	-	(23)	352	42	387		
202	-	190	(23)	14	21		
960	-	*****167	329	56	408		
27,799	-	-	9,453	6,600	11,746		
70,316	-	-	-	5,720	64,596		

פרמיות שהורווחו ברטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה
** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח ובעלות הקבוצה. כ-19 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה
*** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה
**** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-22 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה
***** סך הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-2 מיליוני ש"ח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
202	339	313	410	(1)	1,263
2	5	241	123	-	371
200	334	72	287	(1)	892
70	128	19	148	(3)	362
130	206	53	139	2	530
38	7	5	53	4	107
-	1	47	11	-	59
168	214	105	203	6	696
165	153	113	269	(10)	690
2	2	93	104	-	201
163	151	20	165	(10)	489
23	44	61	33	-	161
3	3	5	3	1	15
6	1	-	9	-	16
195	199	86	210	(9)	681
2	-	-	4	-	6
(25)	15	19	(3)	15	21
6	1	-	8	-	15
(19)	16	19	5	15	36
2,582	640	991	5,429	1-	9,642
2,512	628	177	3,427	1-	6,744

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2021
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2021

¹ סך של 226 מיליוני ש"ח מוצג תחת התחייבויות מיועדות לחלוקה
 * ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
289	342	291	371	(1)	1,292
2	5	221	111	-	339
287	337	70	260	(1)	953
131	131	15	97	(3)	371
156	206	55	163	2	582
(16)	(3)	2	(19)	(4)	(40)
-	1	45	9	-	55
140	204	102	153	(2)	597
86	138	181	151	(9)	547
(4)	4	158	36	-	194
90	134	23	115	(9)	353
18	39	59	35	-	151
2	3	5	2	1	13
5	1	-	8	-	14
115	177	87	160	(8)	531
(1)	-	-	(1)	-	(2)
24	27	15	(8)	6	64
(55)	(10)	(3)	(70)	(11)	(149)
(31)	17	12	(78)	(5)	(85)
2,724	649	1,002	5,407	276	10,058
2,621	635	178	3,363	276	7,073

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות (ההוצאות)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2020
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2020

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
562	871	1,026	870	(3)	3,326
7	13	803	343	-	1,166
555	858	223	527	(3)	2,160
3	10	(1)	(128)	(11)	(127)
552	848	224	655	8	2,287
72	13	17	93	8	203
-	4	166	45	-	215
624	865	407	793	16	2,705
411	560	496	876	(38)	2,305
(7)	8	424	287	-	712
418	552	72	589	(38)	1,593
100	214	232	162	-	708
11	13	14	12	3	53
(9)	(2)	(1)	(11)	-	(23)
520	777	317	752	(35)	2,331
(9)	(2)	(1)	(10)	-	(22)
95	86	89	31	51	352
(10)	(2)	-	(13)	2	(23)
85	84	89	18	53	329
2,524	500	935	5,255	239	9,453
2,447	490	155	3,275	239	6,606

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2020
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2020

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 73% מסך הפרמיות בענפים אלו

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				
סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה	גמל	סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה	גמל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,714	1,714	-	-	1,446	1,446	-	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
41	41	-	-	43	43	-	-	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,673	1,673	-	-	1,403	1,403	-	-	פרמיות שהורווחו בשייר
(5,825)	(5,825)	-	-	2,447	2,447	-	-	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
253	109	82	62	264	258	2	4	הכנסות מדמי ניהול
13	13	-	-	9	9	-	-	הכנסות מעמלות
(3,886)	(4,030)	82	62	4,123	4,117	2	4	סך כל ההכנסות (ההוצאות)
(4,378)	(4,382)	3	1	3,629	3,629	-	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
18	18	-	-	32	32	-	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(4,396)	(4,400)	3	1	3,597	3,597	-	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
276	220	31	25	202	202	-	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
167	100	41	26	112	107	1	4	הוצאות הנהלה וכלליות
2	-	-	2	-	-	-	-	הוצאות אחרות
-	-	-	-	3	3	-	-	הוצאות מימון, נטו
(3,951)	(4,080)	75	54	3,914	3,909	1	4	סך כל ההוצאות (ההכנסות)
(4)	(4)	-	-	1	1	-	-	חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
61	46	7	8	210	209	1	-	רווח לפני מסים על ההכנסה
(176)	(170)	(4)	(2)	(26)	(26)	-	-	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(115)	(124)	3	6	184	183	1	-	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	6,116	6,116
-	-	166	166
-	-	5,950	5,950
-	-	2,920	2,920
74	87	599	760
-	-	34	34
74	87	9,503	9,664
1	3	8,033	8,037
-	-	107	107
1	3	7,926	7,930
25	32	814	871
37	43	385	465
2	-	-	2
-	-	6	6
65	78	9,131	9,274
-	-	(3)	(3)
9	9	369	387
(2)	(4)	27	21
7	5	396	408

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			מיליוני ש"ח			
1,448	34	309	870	-	214	21
(2)						
1,446						
687	-	-	673	14	-	-
281	-	-	88	9	170	14
3,168	38	149	1,619	6	1,235	121
461	-	-	457	4	-	-
183	(7)	25	9	5	142	9

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות
(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	קבוצתי	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	תלוי תשואה		
1,716	41	295	1,130	-	227	23
(2)						
1,714						
804	-	-	804	-	-	-
(65)	-	-	77	*(60)	32	(114)
(2,944)	22	114	(966)	(137)	(2,053)	76
(1,438)	-	-	(1,437)	(1)	-	-
(124)	5	(41)	2	77	(22)	(145)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

* הוצג מחדש

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
6,123	150	1,192	3,818	-	877	86
(7)						
6,116						
2,463	-	-	2,397	66	-	-
704	-	-	312	20	287	85
7,634	108	581	4,675	(129)	2,028	371
399	-	-	387	12	-	-
396	26	29	2	152	105	82

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
1,276	66	641	380	189
1,370	59	385	583	343
(105)	(2)	71	(40)	(134)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק ***	ז"א ***	קבוצתי	פרט
	מיליוני ש"ח			
1,234	82	602	359	191
714	81	375	(36)	294
(358)	(9)	(51)	(29)	(269)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

סך כל ההפסד הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של כ-430 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (פרמיות פרט בסך של כ-425 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020) ופרמיות קבוצתיות בסך של כ-277 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (פרמיות קבוצתיות בסך של כ-259 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020)

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו עובדים זרים

*** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
מיליוני ש"ח				
4,933	298	2,415	1,463	757
4,191	282	1,455	1,680	774
56	(43)	173	(101)	27

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של כ-1,675 מיליוני ש"ח ופרמיות קבוצתיות בסך של כ-1,038 מיליוני ש"ח

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל

באור 5 - מסים על ההכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות של חברות הקבוצה

ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

המסים השוטפים לתקופה המדווחת מחושבים בהתאם לשיעורי המס להלן.

שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם על חברות הבנות של החברה שהינם מוסדות כספיים, החל משנת 2018 ואילך הינם כדלקמן: מס חברות בשיעור 23%, מס רווח בשיעור 17% דהיינו מס בשיעור משוקלל של 34.19%.

באור 6 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,802	1,766	1,814	נדליין להשקעה
			השקעות פיננסיות
21,331	19,917	20,852	נכסי חוב סחירים
14,745	14,163	15,165	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
13,322	10,026	14,932	מניות
15,209	11,153	16,752	השקעות פיננסיות אחרות
64,607	55,259	67,701	סך הכל השקעות פיננסיות
3,452	3,343	2,602	מזומנים ושווי מזומנים
1,148	1,060	1,354	אחר
71,009	61,428	73,471	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה**
726	****440	507	זכאים ויתרות זכות
106	451	268	התחייבויות פיננסיות***
832	891	775	התחייבויות פיננסיות בגין חוזים תלויי תשואה
451	495	449	(*) מתוכם נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת
513	516	512	שווי הוגן של נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת

** כולל נכסים נטו (נכסים בניכוי התחייבויות פיננסיות) בסך של כ-4,831 מיליוני ש"ח, כ-4,174 מיליוני ש"ח וכ-4,695 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2021 ו-2020 וליום 31 בדצמבר 2020, בהתאמה, בגין התחייבות הנובעת מתיק סיעוד קבוצתי, בו מרבית סיכוני ההשקעה אינם מוטלים על המבטח

*** בעיקר נגזרים וחוזים עתידיים

**** מוין מחדש

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
 רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
 רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
17,823	3,029	-	20,852	נכסי חוב סחירים
-	13,755	961	14,716	נכסי חוב שאינם סחירים
12,237	71	2,624	14,932	מניות
11,126	75	5,551	16,752	אחרות
41,186	16,930	9,136	67,252	סך הכל

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
17,140	2,777	-	19,917	נכסי חוב סחירים
-	12,557	1,111	13,668	נכסי חוב שאינם סחירים
7,507	6	2,513	10,026	מניות
6,768	109	4,276	11,153	אחרות
31,415	15,449	7,900	54,764	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
18,409	2,922	-	21,331	נכסי חוב סחירים
-	13,247	1,047	14,294	נכסי חוב שאינם סחירים
10,872	8	2,442	13,322	מניות
9,931	285	4,993	15,209	אחרות
39,212	16,462	8,482	64,156	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
8,482	4,993	2,442	1,047
673	415	216	42
(103)	(81)	(7)	(15)
640	396	88	156
(278)	(163)	(115)	-
(264)	(9)	-	(255)
(14)	-	-	(14)
9,136	5,551	2,624	961
620	400	183	37

יתרה ליום 1 בינואר 2021

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 במרץ 2021

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2021

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7,580	4,058	2,508	1,014
150	73	76	1
(93)	(66)	(12)	(15)
561	304	94	163
(232)	(79)	(153)	-
(65)	(14)	-	(51)
(1)	-	-	(1)
7,900	4,276	2,513	1,111
140	72	76	(8)

יתרה ליום 1 בינואר 2020

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 במרץ 2020

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2020

* בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכסי חוב שאינם סחירים		נכסי חוב שאינם סחירים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,014	2,508	4,058	7,580
22	7	101	130
(49)	(53)	(227)	(329)
678	191	1,426	2,295
-	(211)	(306)	(517)
(704)	-	(59)	(763)
87	-	-	87
(1)	-	-	(1)
1,047	2,442	4,993	8,482
14	(6)	83	91

יתרה ליום 1 בינואר 2020

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו :

ברוח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3

העברות מתוך רמה 3*

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2020

* בעיקר בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים והשקעות מוחזקות לפדיון - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)		ליום 31 במרץ (בלתי מבוקר)		ליום 31 בדצמבר (מבוקר)		ליום 31 במרץ (בלתי מבוקר)	
שווי הוגן		שווי הוגן		ערך בספרים		ערך בספרים	
2020	2020	2021	2020	2020	2021	2020	2021
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7,197	7,047	7,244	5,147	5,257	5,215		
8,266	8,047	8,442	7,259	7,534	7,432		
410	415	385	359	373	337		
15,873	15,509	16,071	12,765	13,164	12,984		
40	68	29	39	67	27		
40	68	29	39	67	27		
15,913	15,577	16,100	12,804	13,231	13,011		
			55	47	55		

הלוואות וחייבים:

אגרות חוב מיועדות
נכסי חוב שאינם סחירים
שאינם ניתנים להמרה, למעט
פיקדונות בבנקים
פיקדונות בבנקים
סך כל נכסי חוב שאינם
סחירים

השקעות המוחזקות לפדיון:

נכסי חוב סחירים שאינם
ניתנים להמרה
סך הכל השקעות מוחזקות
לפדיון
סך הכל
ירידות ערך שנזקפו לרווח
והפסד (במצטבר)

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה. להגדרת הרמות ראו באור 6א' (2).

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
9,944	652	-	10,596	נכסי חוב סחירים
986	162	330	1,478	מניות
636	58	1,883	2,577	אחרות
<u>11,566</u>	<u>872</u>	<u>2,213</u>	<u>14,651</u>	סך הכל

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
9,233	963	-	10,196	נכסי חוב סחירים
1,002	-	457	1,459	מניות
281	55	1,500	1,836	אחרות
<u>10,516</u>	<u>1,018</u>	<u>1,957</u>	<u>13,491</u>	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
9,908	762	-	10,670	נכסי חוב סחירים
1,281	-	292	1,573	מניות
644	191	1,762	2,597	אחרות
<u>11,833</u>	<u>953</u>	<u>2,054</u>	<u>14,840</u>	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
292	1,762	2,054
51	85	136
32	60	92
(49)	(23)	(72)
21	114	135
(17)	(81)	(98)
-	(3)	(3)
-	(31)	(31)
330	1,883	2,213
46	56	102

יתרה ליום 1 בינואר 2021

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברה לנכסים מיועדים לחלוקה (ראה באור 9(2))

יתרה ליום 31 במרץ 2021

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2021

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
374	1,602	1,976
(16)	8	(8)
35	(6)	29
-	(22)	(22)
64	71	135
-	(138)	(138)
-	(15)	(15)
457	1,500	1,957
(16)	5	(11)

יתרה ליום 1 בינואר 2020

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 במרץ 2020

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרץ 2020

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה		
מניית	אחרות	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
374	1,602	1,976
8	57	65
(25)	(23)	(48)
(6)	(71)	(77)
108	447	555
(167)	(222)	(389)
-	(28)	(28)
292	1,762	2,054
6	33	39

יתרה ליום 1 בינואר 2020

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2020

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - ערך בספרים לעומת שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרץ		
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
שווי הוגן			ערך בספרים		
2020	2020	2021	2020	2020	2021
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
392	378	398	351	351	351
-	12	-	-	12	-
5,399	4,976	5,360	4,878	4,731	4,881
5,791	5,366	5,758	5,229	5,094	5,232
			4,878	4,731	4,881

הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים *
 הלוואות מצדדים קשורים
 אגרות חוב *
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצורך עמידה בדרישות ההון

* לרבות כתבי התחייבויות נדחים

2. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרץ		
2020			2020		
0.87%	2.32%	0.21%			
1.22%	3.11%	0.69%			

הלוואות
 אגרות חוב

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. להגדרת הרמות ראו באור 6א(2).

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
31	398	429
31	398	429

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
162	781	943
162	781	943

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)		
רמה 1	רמה 2	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3	266	269
3	266	269

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) מכשירים נגזרים המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות במסגרת מדיניות ניהול נכסים מול התחייבויות ("ALM") של הקבוצה. מתוך הני"ל, סך של כ-161 מיליוני ש"ח, כ-492 מיליוני ש"ח וכ-163 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2021 ו-2020 וליום 31 בדצמבר 2020, בהתאמה, נכללים במסגרת התחייבויות שאינן תלויות תשואה והיתרה נכללת במסגרת ההתחייבויות תלויות התשואה של הקבוצה. מרבית הסכום נובע מניהול חשיפה באמצעות נגזרים למטבע חוץ ולמדד. כנגד ההתחייבויות כאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בטחונות בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזה. לגופים המוסדיים בקבוצה מסגרות אשראי מאושרות לצורך פעילותם בנגזרים. בהתאם לאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בקבוצה סך של 643 מיליוני ש"ח, כ-777 מיליוני ש"ח וכ-469 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2021 ו-2020 וליום 31 בדצמבר 2020, בהתאמה, כבטוחות לכיסוי התחייבויותיהם הנובעות מפעילות זו (בטוחות אלו מוצגות בסעיף חייבים)

4. פרטים נוספים

1. דירוג מעלות

ביום 1 במרץ 2021 הודיעה מעלות כי הערכת ההון והדירוג של החברה ('iilAA+/ stable') נותרו ללא שינוי לאחר הודעת החברה על השינוי המבני ועל מדיניות חלוקת דיבידנד כמפורט בבאור (5) ובאור (4)9, בהתאמה.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

4. פרטים נוספים (המשך)

2. דירוג מידרוג

ביום 24 בפברואר 2021 הודיעה חברת מידרוג על דירוג איתנות פיננסית של החברה 'Aa1.il' באופן דירוג יציב ועל דירוגים של 'Aa2.il(hyb)' לכתב התחייבות המהווים הון משני נחות (סדרה א') ולכתבי התחייבות נדחים (הון שלישוני מורכב) אג"ח סדרות ו-יח' שהונפקו על ידי הראל הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה של החברה, ודירוגים של 'Aa3.il(hyb)' לכתבי התחייבות נדחים (הון משני והון רובד2) שהונפקו על ידי הראל הנפקות במסגרת אג"ח סדרות ה', ט'-י"ז. אופק דירוג יציב.

3. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ה') של הראל הנפקות

לאחר תקופת הדוח, ביום 11 במאי 2021, דירקטוריון הראל הנפקות, שהינה חברה בת בבעלות מלאה של החברה, החליט על ביצוע פדיון מוקדם מלא ביוזמת הראל הנפקות של אגרות החוב (סדרה ה') שהונפקו על ידה, אשר יבוצע ביום 31 במאי 2021.

ד. נתונים בדבר מדידות שווי הוגן ברמה 2 וברמה 3

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה וללקוחותיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, בין היתר, עקב פערי מידע בין חברות הקבוצה לבין הצדדים האחרים לחווי הביטוח ויתר מוצרי הקבוצה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים ובכלל זה טענות ביחס לאופן השקעת כספי מבוטחים ועמיתים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרי הקבוצה, המועלות, במסגרת הליכים משפטיים שונים, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרונתיות" בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות. בתחומים אלו ההתקשרויות עם המבוטחים והלקוחות הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו. לחברה תכנית אכיפה במסגרתה היא פועלת לבדיקת עמידה בהוראות רגולטוריות ותיקון ליקויים ככל שמתגלים כאלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב. סיום פרויקט הטיוב נקבע ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרוייקט. יחד עם זאת, נותרו מספר נושאים אשר הטיפול בהם נמשך וימשך באופן שוטף גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרוייקט. בנוסף עוסקת החברה, בהתאם לדרישות החוזר, בטיוב שוטף ובשימור של פעולות הטיוב שבוצעו במסגרת הפרוייקט.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית, הנובעת מכך שכנגד הגופים המוסדיים בקבוצה מוגשות מעת לעת תלונות לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. הכרעות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון בתלונות אלה, אם וככל שתינתן בהן הכרעה, עלולות להינתן אף כהכרעות רחבתיות, החלות על קבוצות רחבות של מבוטחים. בנוסף, לעיתים, הגורמים המתלוננים אף מאיימים כי ינקטו בהליכים ביחס לתלונתם במסגרת תביעה ייצוגית. לעת הזו, לא ניתן להעריך אם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רחבת של הממונה בענין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות כתוצאה מהליכים שכאלו וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה. בנוסף, במסגרת המדיניות שמיישמת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, להעמקת הבקורות והביקורות בגופים מוסדיים, רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון מקיימת מעת לעת ביקורות מעמיקות לגבי פעילותם של הגופים המוסדיים בקבוצה, במגוון תחומי הפעילות. בעקבות ביקורות אלו עלול משרד האוצר להטיל קנסות ו/או עיצומים כספיים וכן עלול ליתן הוראות לביצוע שינויים ביחס לפעולות שונות שנעשו, וזאת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר. במקרים של הוראות כאמור לגבי העבר, עלולה רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון לדרוש השבת כספים או שינוי בתנאים כלפי המבוטחים באופן שעלול להטיל חבויות כספיות על החברות הבנות של החברה ו/או להגדיל את החשיפה של החברות הבנות שהינן מבטח למגוון רחב יותר של אירועים ביטוחיים שיהיו מכוסים בשל ההנחיות כאמור בפוליסות שהונפקו.

במסגרת הביקורות שעורכת רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון התקיימו ומתקיימות בתקופת הדוח מספר ביקורות מעמיקות בתחומי ביטוח בריאות ותאונות אישיות, ביטוח סיעודי, ביטוח כללי, שירות לקוחות, יישוב תביעות, אקטואריה ופניות הציבור.

במסגרת השקעות חברות הקבוצה בנכסי חוב, חתומות החברות המשקיעות על כתבי שיפוי, שאינם מוגבלים בסכום, אל מול הנאמנים לנכסי החוב. בכתבי שיפוי אלו, התחייבו חברות הקבוצה (כמו גם יתר המשקיעים באותם נכסי חוב) כלפי הנאמנים, לשפות את הנאמנים בגין כל הוצאה שתושט עליהם במסגרת הטיפול בהסדרי חוב, ככל שמטופלים על ידם וככל שהוצאה כאמור לא תשולם על ידי החברה שבעלתה מצויים הנכסים. חברות הקבוצה מחזיקות במספר נכסי חוב המצויים בהליך הסדר, החשיפה בגין כתבי השיפוי שניתנו בגין נכסי חוב אלו, אינה מהותית.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

בקשר עם מיזוג הפעילות הביטוחית של דקלה לחברה, ובהתאם לבקשת קופת חולים כללית, אשר הנה הלקוח העיקרי של דקלה ואשר במסגרת ההתקשרות מולה, מעמידה דקלה שירותי תפעול וניהול של תכנית השב"ן ושל התכנית הסיעודית לחברי הקופה, חתמה החברה על כתב שיפוי, במסגרתו התחייבה לשפות את שירותי בריאות כללית בגין נזקים שיגרמו לכללית, אם וככל שייגרמו, כתוצאה מפיצול הפעילות, בתנאים המפורטים בכתב השיפוי.

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות בקבוצה. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה (או חברה בת) תידחנה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה (או חברה בת) שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה ו/או הנהלות חברות מאוחדות. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 45, 46, 47, 48, 49, 50 ו-51 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

1. בחודש ינואר 2008 הוגשה נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גבו "יתשלום גורם תת שנתיות" (תשלום אותו רשאיות חברות הביטוח לגבות כאשר תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי, אולם התשלום בפועל מבוצע במספר תשלומים) שלא כדין. לטענת התובעים, הנזק שנגרם לתובעים מסתכם לסך של 1,683.54 ש"ח לכל שנת ביטוח. להערכת התובעים, סכום התביעה בגין כל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד כלל הנתבעות הינו כ-2.3 מיליארדי ש"ח, מתוך זה סך של כ-307 מיליוני ש"ח כנגד החברה. ביום 1 בפברואר 2010 אישר בית המשפט בקשה להסדר דיוני בין הצדדים, לפיה התובע ימחק מהבקשה והתובענה את הטענה כי החברה גבתה שיעור תשלום גורם תת שנתיות העולה על השיעור המותר גם בגין פוליסות שהונפקו לפני 1992. בהתאם להוראת בית המשפט, התובע הגיש תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית מתוקנת. ביום 29 בדצמבר 2013 הגיש הממונה את עמדתו, התומכת בעמדת הנתבעות כי אין מניעה לגבות תת שנתיות על גורם הפוליסה, על רכיב החסכון בביטוח חיים המשולב בחסכון ועל פוליסות ריסק אחרות, לרבות סיעוד, אבדן כושר עבודה ונכות מתאונה. ביום 19 ביולי 2016 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בקשר עם גביית גורם תת שנתיות על רכיב הפרמיה המכונה גורם הפוליסה ועל רכיב החסכון בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, וכן בקשר עם גביית גורם תת שנתיות בפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. בחודש דצמבר 2016 הוגשה בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב. בעקבות החלטת בית המשפט העליון מחודש ינואר 2017 השיבו המשיבים לבקשה למתן רשות ערעור על החלטת לאישור התובענה כייצוגית והבקשה נשמעה בפני הרכב. בחודש אפריל 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשה לעיכוב ביצוע שהגישו הנתבעות וקבע כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות ערעור ובערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור, דן בה כבערעור וקיבל אותו תוך ביטול פסק דינו של בית המשפט המחוזי ודחיית בקשת אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הומצאה לחברה בקשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין, אשר הגישו התובעים לבית המשפט העליון. בהחלטתו מיום 2 ביולי 2019 הורה בית המשפט העליון על קיום דיון נוסף בפסק הדין בפני הרכב של שבעה שופטים. בחודש נובמבר 2019 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך ובחודש פברואר 2020 הגיש את עמדתו לפיה, הוא תומך בקביעת פסק הדין ובמגמה המשתקפת בו לחיזוק המשקל שיש ליתן לעמדתו המקצועית של המאסדר בפרשנות הנחיותיו וכי אין לשיטתו מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין נשוא ההליך באשר לאימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחודש יולי 2020 התקיים דיון נוסף בפסק הדין בפני הרכב של שבעה שופטים.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

2. בחודש אפריל 2010 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בפתח תקווה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרה של הפסקת הביטוח במהלך חודש כלשהו, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי הנתבעות מראש, נמנעות כביכול הנתבעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי, העודף, של פרמיית הביטוח בגין אותו חודש או לחילופין הן מחזירות, כביכול, את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד. הנזק הכולל לכלל חברי הקבוצה, הנתבע במצטבר מכל הנתבעות, מסתכם להערכת המבקשים בסכום של כ-225 מיליוני ש"ח לתקופה של 10 שנים (התובעים לא ייחסו סכום ספציפי לכל אחת מהנתבעות בנפרד). סכום התביעה האישית של התובעים מהחברה הינו בסך של 80 ש"ח. בחודש דצמבר 2011 הורה בית המשפט על מחיקת טענות התובעים בכל הקשור לסעיף 28 א' לחוק חוזה הביטוח ובכל הקשור למבוטחים שהפוליסה שלהם פקעה חלקית או זמנית. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט עמדת הממונה, כי הוראות הפוליסה הן המחייבות לעניין אופן גביית הפרמיה לאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה וכי חוות הדעת האקטוארית שהוגשה לבית המשפט מטעם הנתבעות אינה מלאה לצורך ההוכחה כי הנתבעות תמחרו את הפרמיה באופן שמעיד שהן לקחו בחשבון את העובדה כי פרמיות הביטוח לא יוחזרו למבוטחים בגין התקופה שלאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה. ביום 23 ביוני 2015 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. נגד החברה אישר בית המשפט את ניהולה של התובענה כתובענה ייצוגית, אך ורק בנושא צירוף הפרשי הצמדה וריבית בעת השבת דמי הביטוח שנגבו בחודשים שלאחר חודש ביטול חוזה הביטוח או שלאחר קרות מקרה הביטוח. בחודש ספטמבר 2016 הוגש לאישורו של בית המשפט הסכם פשרה, במסגרתו, הוסכם, בין היתר, כי החברה תתרום 60% מסכום ההחזר הכולל שלה ביחס לעילה הראשונה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה לבחינת הסכם הפשרה, ו-80% מסכום ההחזר הכולל שלה בגין העילה השנייה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה כאמור. כמו כן, נקבעו בהסכם הפשרה הוראות ביחס להתנהלות עתידית במקרים של ביטול פוליסות נשוא התביעה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש מרץ 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, הכוללת הערות שונות ובהן, בין היתר, כי יש למנות בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו וכי הוא מבקש להגיש עמדה משלימה לאחר קבלת חוות דעת הבודק ובחינתה. בחודש יוני 2017 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסכם הפשרה. בחודש דצמבר 2019 הוגשה לבית המשפט חוות דעת הבודק ביחס לחברה ולפיה הסכם הפשרה הוא ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בחודש דצמבר 2020 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדה ראשונית בנוגע לדו"ח הבודק, הכוללת מספר הערות, ובהן, בין היתר, התייחסות למנגנון הפיצוי הפרטני וסוגיית איתור מבוטחים וכן בקשה להגיש את עמדתו הסופית לאחר שיתקבלו דוחות הבודק ביחס לכל המשיבות בהליך.

3. בחודש מאי 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 3 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות שלא כדין, כביכול, תשלום הקרוי "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" בשיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת ללא הסכמתם או ידיעתם וללא קיומו של תנאי המאפשר גבייה כאמור בהוראות הפוליסות. התובעים טוענים, כי בהתאם להוראות הממונה הותר לחברות לגבות "גורם פוליסה" בתנאים מסוימים, אך לטענתם בנוסף על אישור הממונה כאמור, על הנתבעות לעגן את גביית "גורם הפוליסה" בהסכמה חוזית מול המבוטח. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה נגד כלל הנתבעות מסתכם להערכת התובעים בסכום של 2,325 מיליוני ש"ח ונגד החברה, בהתאם לחלקה בשוק בכ-386 מיליוני ש"ח. ביום 10 ביוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה מטעם הצדדים. בית המשפט מינה בודק להסדר הפשרה. על פי הסכם הפשרה שהוצע, התחייבו הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה סכום כולל של מאה מיליוני ש"ח, בגין גביית גורם פוליסה בעבר. חלקה של החברה בסכום האמור שווה לארבעה-עשר מיליוני ש"ח. בנוסף, כל אחת מן הנתבעות התחייבה להפחית את הגבייה העתידית מחברי קבוצה אלו, בגין גורם הפוליסה, בשיעור של 25% ביחס לסכום הגבייה בפועל. כן הסכימו הנתבעות לשאת בגמול לתובע הייצוגי ובשכר טרחת בא כוחו, בסכום שייפסק על ידי בית המשפט. בהחלטתו מיום 21 בנובמבר 2016 דחה בית המשפט את הסדר הפשרה ואישר באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם הפוליסה" באופן שפגע בחסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם למועד הגשת התביעה. הסעדים שיתבעו במסגרת התובענה הייצוגית יהיו תיקון ההפרה על דרך של עדכון החסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה מבוטחי הנתבעות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 1992-2003, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם הפוליסה. בחודש מאי 2017, הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה במסגרתה נדחה הסדר הפשרה ואושרה באופן חלקי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש ספטמבר 2018 הוגשה תשובת היועץ המשפטי לממשלה לבקשת רשות הערעור, לפיה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה הינה כי צדק בית המשפט המחוזי מרכז בהחלטתו שלא לאשר את הסדר הפשרה ולאשר באופן חלקי את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש פברואר 2019 נמחקה בקשת רשות הערעור, לאחר שהנתבעות קיבלו את המלצת בית המשפט העליון למשיכת בקשת רשות הערעור תוך שמירת מלוא טענותיהן וזכויותיהן. הצדדים מנהלים הליך גישור.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

4. בחודש יולי 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארגון נכי צה"ל (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסה קבוצתית לביטוח חיים לחברי ארגון נכי צה"ל קיים, כביכול, כיסוי ביטוחי כאשר מקרה הביטוח מתרחש במהלך השנה שבין הגיע המבוטח לגיל 75 ועד הגיעו לגיל 76, בעוד שהחברה מעניקה כיסוי למקרי ביטוח שמתרחשים עד הגיע המבוטח לגיל 75 בלבד. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובעת בסכום של כ-46 מיליוני ש"ח. ביום 5 ביוני 2014 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל המוטבים של נכי צה"ל שנפטרו בין השנים 2006 ועד 2012, לאחר שמלאו להם 75 שנים ובטרם מלאו להם 76 שנים, אשר אירע להם מקרה ביטוח לאחר הגיעם לגיל 75 ובטרם מלאו להם 76 שנים ואשר לא קיבלו את תגמולי הביטוח מהחברה. ביום 6 ביולי 2014 הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על החלטה זו. בחודש נובמבר 2014 הורה בית המשפט העליון על עיכוב ההליכים בבית המשפט המחוזי בתל אביב עד למתן החלטה אחרת. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש דצמבר 2015 את בקשת הערעור. לפיכך, הופסק עיכובם של ההליכים בבית המשפט המחוזי. בהחלטתו מיום 20 במרץ 2016 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על הרחבת הקבוצה כך שתכלול גם את מוטביהם של נכי צה"ל שנפטרו בין השנים 2013 עד 2016. בית המשפט הורה על קבלת עמדת הממונה במחלוקת נשוא התובענה. בחודש ספטמבר 2018 התקבלה עמדת הממונה, לפיה מאחר ומדובר במחלוקת הנוגעת לפרשנות מסמכי הפוליסה, רשות שוק ההון לא רואה לנכון להביע עמדתה בעניין. בפסק דינו מיום 13 בדצמבר 2020 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על דחיית התביעה (להלן: "פסק הדין"). בחודש ינואר 2021 הגישה המבקשת בבקשת האישור ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.

5. בחודש דצמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, את גמלת הביטוח הסיעודי החודשית, למבוטחים בפוליסה הקבוצתית של הסתדרות המורים בישראל (להלן: "הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום. בנוסף נטען, כי החברה משלמת, כביכול, את גמלת הסיעוד ללא הצמדה למדד הבסיס המופיע בפוליסה אלא על פי מדד הבסיס שפורסם חודשיים מאוחר יותר, וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה. התובעת אינה מציינת בבקשה את סכום הנזק הכולל הנטען על ידה לגבי כלל חברי הקבוצה. בחודש דצמבר 2018 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי ישולמו למבוטחים בפוליסה הפרשי מדד בגין תגמולי סיעוד שחושבו שלא על פי מדד הבסיס הקבוע בפוליסה, וכן כי ישולמו הפרשי מדד בגין תגמולי סיעוד שחושבו שלא על פי המדד הידוע במועד התשלום בפוליסות שנקבע בהן, כי התשלום יהיה צמוד למדד הידוע במועד התשלום. כמו כן נקבעו הוראות לעניין אופן ביצוע תשלומים בעתיד לחברי הקבוצה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש יולי 2019 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, הכוללת הערות שונות ובהן, בין היתר, כי יש למנות בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו, וכן הערות ביחס לאופן ביצוע ההשבה לחברי הקבוצה וכן ביקש להגיש עמדה נוספת לאחר קבלת חוות דעת הבודק וביחנתה. בחודש אוגוסט 2020 הוגש הסכם פשרה מתוקן לאישורו של בית המשפט בהתאם להערות בית המשפט. בחודש אוקטובר 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, לפיה אין לו הערות להסכם הפשרה המתוקן וכי הוא מותיר את ההכרעה לשיקול דעת בית המשפט.

6. בחודש מאי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד מועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, החל מחלוף 30 יום מהגשת הדרישה לקבלת תגמולי ביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכומים שנעים בין כ-168 מיליוני ש"ח לכ-807 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 30 באוגוסט 2015 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב באופן חלקי את בקשת האישור, באופן שניהולה של התביעה כתובענה ייצוגית אושר ביחס לטענה בדבר אי תשלום ריבית כנדרש בסעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח (להלן: "החוק") והבקשה נדחתה ככל שהיא מתייחסת לטענה כי החברה אינה מצמידה את תגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28(א) לחוק. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה ביחס לחברה על פי כתב התביעה המתוקן, מסתכם להערכת התובעת בסכום של כ-120 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2015 הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את הבקשה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש אוגוסט 2016 את בקשת רשות הערעור. ביום 28 בפברואר 2021 ניתן פסק דין חלקי בתובענה (להלן: "פסק הדין החלקי"), המאמץ את הקביעה בהחלטת האישור לפיה התובענה הייצוגית מתקבלת. הגדרת הקבוצה על פי פסק הדין החלקי הינה כל זכאי (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר במהלך התקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום מתן פסק הדין החלקי, קיבל מהחברה, שלא על פי פסק דין בעניינו, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדין. כמו כן, קבע בית המשפט כי לצורך מימוש פסק הדין, קביעת אופן ההשבה לחברי הקבוצה וחישוב ההשבה ימונה מומחה וכן קבע, כי תשלומנה הוצאות לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם. בחודש מאי 2021 הגישה החברה לבית המשפט העליון, ערעור על פסק הדין החלקי.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

7. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי דקלה משלמת, כביכול, את תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתית "מושלם לעובד גמלאים" של גמלאי קופ"ח כללית ובני משפחותיהם (להלן: "הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום בניגוד להוראות הדין (להלן: "העילה הראשונה") וכן כי דקלה העלתה, כביכול, למבוטחים בפוליסה את דמי הביטוח, כביכול, ללא כל ביסוס ובניגוד כביכול להוראות הפוליסה והדין (להלן: "העילה השנייה"). הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם לסכום של כ-21.5 מיליוני ש"ח (סך של כ-19 מיליוני ש"ח ביחס לעילה הראשונה וסך של כ-2.5 מיליוני ש"ח ביחס לעילה השנייה). בחודש מאי 2021 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי ישולמו לחברי קבוצה, כהגדרתם בהסכם הפשרה, הפרשי מדד בגין תגמולי ביטוח בריאות שחושבו בתקופה הרלבנטית בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. ככל שיאושר הסכם הפשרה, ישולם גמול לתובעת הייצוגית ושכר טרחה לבאי כוחה, בסכומים לא מהותיים.
8. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה, בין היתר, בטענה, כי החברה משלמת למבוטחים בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה וסיעוד משתתפת ברווחים מסוג "חיונית" (להלן: "הפוליסה") סכום פיצוי חודשי (המורכב מ"פיצוי חודשי" ו-"יתרת הבונוס"), המחושב, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה וכן כי החברה אינה משלמת, לכאורה, למבוטחים בפוליסה את הבונוס שהצטבר להם עד למועד תשלום הפיצוי החודשי הראשון על פי הפוליסה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם לסכום של כ-381 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2019 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית (להלן: "ההחלטה"). הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל המבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים המנוהלות בחברה, אשר במסגרתן תגמולי הביטוח משולמים על יסוד נוסחת Rm. ביום 17 ביולי 2019 הגישה החברה לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה. ביום 22 ביולי 2019 הומצא לחברה ערעור לבית המשפט העליון, אשר הוגש על-ידי המבקש בבקשת האישור, על חלקה של ההחלטה במסגרתה החליט בית המשפט המחוזי שלא לאשר את ניהול התביעה כייצוגית בעילת הטעיה וכן על כך שלא כלל במסגרת הגדרת הקבוצה בתובענה הייצוגית גם מבוטחי עבר לרבות מוטבים ויורשים של מבוטחים בפוליסות הביטוח לגביהן אושרה התביעה כייצוגית. בחודש אוקטובר 2019 הורה בית המשפט העליון על עיכוב ההליכים בפני בית המשפט המחוזי עד להודעה אחרת.
9. בחודש יוני 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בהתאם להוראות פוליסת הביטוח הסייעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סייעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה") דקלה אינה משלמת למבוטחים, המצויים במצב סיעודי, תגמולי ביטוח בגין הימים בהם היו מאושפזים בבית חולים כללי או שיקומי וכי ימים אלו אינם נכללים במניין הימים לחישוב תקופת ההמתנה הקבועה בפוליסה, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הממונה ולהוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת התובעת, לסכום של כ-35 מיליוני ש"ח. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ינואר 2016 הוגשה עמדת הממונה במסגרתה הובהר כי אין בהגדרת מקרה הביטוח בפוליסה משום הפרה של הוראות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון וכי הפוליסה מושא הבקשה אושרה באופן פרטני על ידי רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון. בחודש דצמבר 2018 דחה בית המשפט את הבקשה לאשר את התביעה כייצוגית בטענה כי אי תשלום תגמולי הביטוח בגין תקופת האשפוז עומדת בניגוד להוראות הממונה, אך אישר את ניהולה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת חוזר ביטוח שעניינו גילוי נאות למבוטח בעת ההצטרפות לפוליסות לביטוח בריאות. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל מבוטחי דקלה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי לאחר יום 1 באוקטובר 2001, אשר קמה להם זכות תביעה לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 29 במאי 2011 ועד ליום 29 במאי 2014 ואשר בטופס הגילוי הנאות שצורף לפוליסה שרכשו אין ציון/הפניה לסעיף הקובע כי מועד קרות מקרה הביטוח הוא המועד שבו נכנס המבוטח לראשונה למצב מזכה, או המועד שבו שוחרר המבוטח מאשפוז בבית חולים כללי או שיקומי, לפי המאוחר מבניהם. בחודש מאי 2019 הגישה דקלה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה. בחודש יוני 2019 הוגש על-ידי המבקשת בבקשת האישור ערעור לבית המשפט העליון על החלטתו של בית המשפט המחוזי שלא לאשר את ניהול התביעה כייצוגית בעילת תביעה לפיה אי תשלום תגמולי הביטוח בגין תקופת האשפוז עומד בניגוד להוראות הממונה וכן על כך שלא הכריע, לטענת המבקשת, בעילת תביעה נטענת נוספת של הפרת חוזה. בדיון, אשר התקיים בבית המשפט העליון ביום 10 במאי 2021, נדחו בקשת רשות הערעור והערעור, לאחר שהצדדים קיבלו את המלצת בית המשפט למשיכתם, תוך שמירת מלוא טענותיהם.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

10. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה וסטנדרד ביטוחים בע"מ וכן נגד חברת ביטוח נוספת וסוכנות ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרים בהם מחזיקי כרטיסי אשראי של ישראל וקאל מתקשרים למוקד המכירות של חברות הביטוח הנתבעות, על מנת להפעיל פוליסה לביטוח נסיעות לחו"ל, אותה הם זכאים לקבל ללא עלות (להלן: "הפוליסה הבסיסית"), הנתבעות משווקות להן, כביכול, "הרחבות" או "תוספות" לפוליסה הבסיסית, כאשר למעשה, נמכרות להם, כביכול, פוליסות מדף מלאות המקנות כיסוי מן השקל הראשון וכוללות כיסויים חופפים לכיסויים הכלולים בפוליסה הבסיסית. זאת, בעלות מלאה וללא הפחתת שוויה של הפוליסה הבסיסית. בכך, לטענת התובעים, בין היתר, מטעות הנתבעות, לכאורה, את המבוטחים, מפרות את חובות הגילוי, פועלות בניגוד להוראות הדין ועושות עושר ולא במשפט. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג מסתכם, להערכת התובעים, לסכום כולל של כ-270 מיליוני ש"ח. בחודש אוגוסט 2018 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, כי החברה תעמיד לרשות חברי הקבוצה הזכאים, כהגדרתם בהסכם הפשרה, כמות מוגדרת של ימי ביטוח נסיעות לחו"ל ללא תשלום, אשר יהיו ניתנים לניצול בהתאם להוראות הסכם הפשרה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש נובמבר 2019 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, לפיה אין מקום לאשר את הסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית וכי יש להורות על תיקונו בהתאם להערותיו. בחודש אפריל 2020 ניתנה על ידי בית המשפט החלטה בבקשה לאישור הסכם הפשרה, לפיה, בעת הזו, לאור חוסר הודאות הקיים וסגירת שמי רוב מדינות העולם, לא ניתן לומר, כי זו הדרך ההוגנת להכרעה במחלוקת, בשלב זה, מבחינתם של חברי הקבוצה. זאת, מבלי לשלול את ההסדר כשלעצמו כראוי, הוגן וסביר מבחינת חברי הקבוצה.

11. בחודש אוגוסט 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") (להלן: "דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בעת יישוב תביעות בביטוח סיעודי, מפצלת דקלה, כביכול, לצורך בחינת קיומו של מקרה הביטוח, את פעולות היומיום לחלקי גוף, תוך בחינה כמותית דווקנית של יכולת המבוטח לבצע כל אחת מן הפעולות. זאת, באופן המרוקן, כביכול, מתוכן את חוזרי הממונה, אשר על פיהם עליה לבצע, כביכול, בחינה מהותית של יכולת זו, ובניגוד לעמדת הממונה בנושא זה מחודש ינואר 2015. נזקה האישי הנטען של התובעת מוערך בסך של כ-59 אלפי ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת המבקשת, לסכום של כ-75.6 מיליוני ש"ח. בפסק דינו מיום 21 בינואר 2021 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על מחיקת הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש מרץ 2021 הומצא לדקלה ערעור על פסק הדין, אשר הגישה המבקשת בבקשת האישור לבית המשפט העליון.

12. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שלוש חברות ביטוח אחרות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אימצו, כביכול, עמדה פרשנית לפיה לצורך הכרה במבוטח במסגרת בירור תביעת סיעוד כמי שמתקיים לגביו מצב של "אי שליטה על סוגרים", על מצב זה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים אותו במאות מיליוני שקלים. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. בחודש אפריל 2020 אישר בית המשפט המחוזי במחוז מרכז את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה, נגד דקלה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות, בעילה של הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבוטחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים". הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי, שנמכר על ידי אחת מהנתבעות אשר נגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהנתבעות אשר נגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית (לפי העניין) ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. הצדדים מנהלים הליך גישור.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

13. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי עמדתה של החברה הינה שפוליסת ביטוח מקיף לכלי רכב מסוג מונית אינה מכסה ירידת ערך, לרבות ירידת ערך הנגרמת כתוצאה ממקרה ביטוח, זאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה, וכי בכך מפרה החברה את ההסכם בינה לבין מבוטחיה, עושה עושר ולא במשפט, ומפרה את החובות המוגברות החלות עליה כחברת ביטוח ובכלל זה מטעה את לקוחותיה. התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-10 מיליוני ש"ח. בחודש מרץ 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובע לתיקון הגדרת הקבוצה כך שתכלול מבוטחים שרכשו פוליסה לכלי רכב כבד או מסחרי מעל 3.5 טון (לרבות מוניות) ולא רק מבוטחים שרכשו פוליסת ביטוח לרכב מסוג מונית. הצדדים מנהלים הליך גישור. בחודש מאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד בקשה לאישור הסכם פשרה בבקשה ובתובענה. במסגרת הסכם הפשרה, הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם למבוטחים הזכאים לתשלום, כהגדרתם בהסכם הפשרה, פיצוי המחושב על פי המנגנון הקבוע בהסכם הפשרה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש אפריל 2021 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, לפיה לא מצא לנכון להביע עמדה ביחס להסכם הפשרה. יחד עם זאת, הבהיר כי לעמדתו אין לראות בירידת ערך טכנית כעילה עצמאית העומדת בפני עצמה וכי למעשה ההבחנה בין ירידת ערך טכנית ומסחרית היא מלאכותית (בלתי אפשרית). ירידת הערך המסחרית כוללת בתוכה את כל הנסיבות שאופפות את ירידת הערך בפועל ואין אפשרות להפריד בין הרכיבים השונים.

14. בחודש מרץ 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למוטבים של מבוטחים בביטוח חיים, כספים מכוח פוליסות ביטוח חיים, כשהם צמודים, החל מן המועד בו נודע לה על פטירתו של המבוטח, למדד המחירים לצרכן ולא למדד ההשקעות הרלבנטי למסלול ההשקעה שבחר המבוטח. בכך, טוענת התובעת, מפרה החברה את ההסכם בינה לבין מבוטחיה, עושה עושר ולא במשפט, מפרה חובה חקוקה ומפרה את חובת הגילוי היזום. נזקה האישי הנטען של התובעת מוערך בסך של 33,729 ש"ח. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו בעשרות מיליוני שקלים. בחודש פברואר 2017 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש מאי 2017 הגיש הממונה את עמדתו, לפיה כספי חסכון פנסיוני המשולמים למוטבים בעקבות מוות בתקופת העבודה אינם תגמולי ביטוח ולא חל עליהם סעיף 28 לחוק חוזה הביטוח ועל החברה להצמיד מעתה ואילך את כספי החסכון הפנסיוני למדד ההשקעות גם בתקופה שלאחר מות מבוטח ועד להעברת הכספים למוטבים. עוד ציין הממונה כי לשיטתו לא מתקיימת במקרה דנן עילת עשיית עושר ולא במשפט. בחודש נובמבר 2019 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם לחברי הקבוצה שהוגדרו בהסכם הפשרה פיצוי בשיעור שנקבע בהסכם הפשרה בגין נזק נטען שעניינו ההפרש בין סך כספי החסכון אילו היו צמודים למדד ההשקעה אליו הוצמדו הכספים טרם פטירת המבוטח בניכוי דמי ניהול, לבין הסך ששולם בפועל, וכן כי החל מהמועד שנקבע בהסכם הפשרה תנהל החברה את כספי החסכון בפוליסות של חברי הקבוצה שהוגדרו בהסכם הפשרה, גם לאחר פטירת המבוטח, במסגרת מסלול ההשקעה שבו נוהלו טרם פטירתו. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש ינואר 2021 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה, אך העיר בנוגע למספר נושאים ובהם, בין היתר, כי יש למנות לדיו בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו.

15. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מבעלי פוליסת החסכון "הראל מגוון השקעות אישי" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה הפרה יסודית, מפרה את חובת הנאמנות החלה עליה ומטעה את מבוטחיה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-27.8 מיליוני ש"ח. בחודש מאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גביה שלא כדין של הוצאות ניהול השקעות. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל בעלי פוליסת הראל מגוון השקעות אישי של החברה בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה. בחודש ספטמבר 2019 הגישה החברה לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על החלטה. בחודש נובמבר 2019 קבע בית המשפט העליון כי הבקשה למתן רשות ערעור מצריכה תשובה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו בכתב בבקשה. בחודש אוגוסט 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בבקשת רשות הערעור והגיש את עמדתו בבקשת רשות הערעור, לפיה יש לתת למבקשות רשות ערעור, לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, לבטל את החלטה המאשרת את ניהולה של התביעה כייצוגית ולהורות על דחיית בקשת האישור.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

16. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות, כביכול, מן המבוטחים, פרמיות גבוהות בגין פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטחים אין, לכאורה, צורך בהם משום שהם מחזיקים בביטוח בריאות משלים של קופת החולים אליה הם משתייכים. בנוסף, טוענים התובעים, כי הנתבעות אינן מגלות למבוטחים, כי מדובר, כביכול, בכיסויים מיותרים, ו/או מתנות שירות בשירות שכן הן אינן מאפשרות למבוטחים לרכוש פוליסה מצומצמת הכוללת רק כיסויים שאינם כלולים בביטוחי הבריאות המשלימים של קופת החולים, ובכך יוצרות מצב של כפל ביטוחי. בכך, טוענים התובעים, הנתבעות מפרות את חובת תום הלב המוגברת החלה עליהן, מפרות חובה חקוקה, מפרות את הוראות הדין, מפרות הסכם, מטעות את מבוטחיהן ועושות עושר ולא במשפט. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג כנגד החברה, מסתכם לסכום של כ-2.2 מיליארד ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות לסכום של כ-4.45 מיליארד ש"ח. בחודש אוקטובר 2020 דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש נובמבר 2020 הומצא לחברה ערעור על פסק הדין, אשר הגישו המבקשים בבקשת האישור לבית המשפט העליון. בחודש דצמבר 2020 הוגש ערעור שכנגד על ידי החברה ביחס לאי פסיקת הוצאות לטובתה בפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי.

17. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא גילתה, כביכול, למבוטחיה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה מהי הפרמיה, שתיגבה מהם החל מגיל 65 וזאת עד לדיווח השנתי בגין שנת 2015 ועל אף, שלטענת התובעת, בגיל 65 מתייקרת הפרמיה בפוליסה זו במאות אחוזים. בכך, טוענת התובעת, החברה מפרה חובה חקוקה, מפרה את חובת הגילוי, מפרה הסכם, פועלת בחוסר תום לב, עושה עושר ולא במשפט ופועלת ברשלנות. עוד טוענת התובעת, כי חיוב מבוטחים בתשלום פרמיות עתידיות על פי תעריפים שאינם ידועים להם הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג כנגד החברה, אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים. בחודש יולי 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובעת לתקן את בקשת האישור כך שתתייחס גם לטענה לפיה החברה לא הציגה, לכאורה, בפני מבוטחיה טרם מועד הצטרפותם את הפרמיה שתשולם על ידם החל מגיל 65 על אף שהיא מחויבת לעשות כן על פי חוזר הממונה. בחודש אוגוסט 2017 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית. עניינה של הבקשה המתוקנת בטענה כי החברה לא הציגה, לכאורה, למבוטחיה בפוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה את הפרמיה שתשולם על ידם מגיל 65 ואילך טרם הצטרפותם לביטוח במסגרת טופס ההצטרפות ו/או במסמך התנאים הכלליים. בחודש מרץ 2019 הורה בית המשפט על העברת הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקת מושא בקשת האישור. בחודש נובמבר 2019 התקבלה עמדת הממונה לפיה, הוראות חוזר 2001/9 גילוי נאות למבוטח בעת ההצטרפות לפוליסות לביטוח בריאות (להלן: "החוזר") של הרשות כמו גם הוראות הדין, מחייבות מבטח להציג למועמד לביטוח את אופן השתנות הפרמיה במעמד רכישת הביטוח, אך אין בנוסח החוזר התייחסות לשאלה איך יש למלא חובה זו טרם ההצטרפות והאם הדרך היחידה למלא אותה היא דווקא בכתב. בחודש דצמבר 2020 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור.

18. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת קרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קחצ"ק"). עניינה של התובענה בטענה, כי קחצ"ק גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות, אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבות. בכך, פועלת קחצ"ק, לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-30.1 מיליוני ש"ח. בחודש ינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות שעניינן הוצאות ישירות בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש פברואר 2018 קבע בית הדין כי יש לקבל את עמדת הממונה ביחס להליך. בחודש מאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ("התקנות"). הממונה העיר במסגרת העמדה כי היא רלבנטית, בשינויים המחייבים, גם לחברות ביטוח המנהלות ביטוחים תלויי תשואה.

19. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה (לא בעצמה ולא באמצעות סוכני הביטוח מטעמה) למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או וותק נהיגה במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את ותק הנהיגה ולקבל חוזר פרמיה, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה הנ"ל פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג לכלל הפחות בכ-12.25 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

20. בחודש ספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 12 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרים בהם הנתבעות משלמות סכומים שנפסקו נגדן על ידי רשויות שיפוטיות לאחר המועד שנקבע לפרעונם, הן אינן מוסיפות להם הפרשי הצמדה, ריבית, וריבית צמודה כנדרש, כביכול, על פי הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו בעשרות מיליוני שקלים. הצדדים מנהלים הליך גישור. בחודש מרץ 2021 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי הנתבעות תתקנה את נוסח שטרי הסילוק בהם הן עושות שימוש, ככל שיש בכך צורך, כך שהמועד לתשלום יעמוד על 30 יום ממועד התקיימות התנאים לתשלום, וכן תקבלנה שטרי סילוק בהתאם למנגנון להמצאת שטר סילוק שנקבע בהסכם הפשרה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. ככל שיאושר הסכם הפשרה, תשלם החברה גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבאי כוחו, בסכומים לא מהותיים.

21. בחודש דצמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שתי חברות ביטוח נוספות, נגד שירותי בריאות כללית ("הכללית"), ונגד מכבי שירותי בריאות ("מכבי") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח בביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי סבירים לקבלתם לביטוח, מבלי שהחלטותיהן אלו נסמכות על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים לסיכון הביטוחי ומבלי לנמק את החלטתן, כנדרש בחוק. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אולם הם מעריכים אותו בעשרות עד מאות מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2019 הורה בית המשפט על העברת הבקשה לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש ינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי עמדתו זהה לעמדה אשר הגיש בתיק מקביל ואשר תומכת בטענות החברה.

22. בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, שלא כדין, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחים, לצדדי ג' ולמוטבים בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים בהם הנזקים לא תוקנו בפועל. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג נגד החברה בסך של כ-19 מיליוני ש"ח בגין כל שנה והתקופה בגינה היא מבקשת לתבוע הינה מיום 4 ביוני 2001 ולחילופין החל מ-7 שנים לפני מועד הגשת התביעה הקודמת ו/או 7 שנים לפני מועד הגשתה של בקשה זו. התובענה והבקשה לאישור הינן באותה עילה בגינה הוגשה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות, אשר ביום 3 בינואר 2018 נדחה על ידי בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20 בפברואר 2017, במסגרתו נמחקה הבקשה.

23. בחודש אפריל 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למבוטחים בפוליסות ניתוחים שאינן מקנות פיצוי בשיעור מחצית מההוצאות הנחסכות במקרה שהניתוח מבוצע במימון קופת חולים, אך ניתנה להם על-ידיה התחייבות לתשלום פיצוי כאמור, סכומים הנמוכים בפועל ממחצית ההוצאות שנחסכו לה עקב כך ובכך היא מפרה, כביכול, את התחייבותה כלפיהם. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בלמעלה מ-7 מיליוני ש"ח.

24. בחודש יוני 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות להכיר בניתוח שקיים צורך רפואי לבצעו, כמקרה ביטוח על פי תנאי פוליסות ביטוח הבריאות שלהן, בטענה שמדובר בניתוח מניעתי. התובעת אינה מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג. בחודש ספטמבר 2020 הורה בית המשפט על קבלת עמדת הממונה בסוגיות העולות מבקשת האישור. בחודש פברואר 2021 התקבלה עמדת הממונה, לפיה בהתאם לפרשנות הראויה והמתבקשת של הגדרת המונח "ניתוח" על פי חוזר ביטוח 2004/20 שענינו הגדרות של פרוצדורות רפואיות בביטוח בריאות (להלן "חוזר הניתוחים"), אשר יצא תחת ידו של המפקח על הביטוח, פוליסת ביטוח בריאות פרטית מקנה למבוטח רשת הגנה מפני המחלות הכלולות בפוליסה, הכוללת גם כיסוי ניתוחים אשר ימנעו התפתחותן או התפרצותן של אותן מחלות.

25. בחודש דצמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "חברות הביטוח הנתבעות") ונגד ארבעה בנקים (להלן ביחד: "הבנקים הנתבעים"). עניינה של התובענה בטענה, כי חברות הביטוח הנתבעות מפיקות, כביכול, לבעלי מבנים, המשועבדים לצורך הבטחת משכנתא, פוליסות ביטוח מבנה, למרות שבעת הפקתן של הפוליסות, כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה המבטחת את אותו המבנה ביחס לאותה תקופה. זאת, כביכול, תוך הפרה של הוראות דין מפורשות ותוך הטעייתם של מבוטחים. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, בסך נומינלי כולל של 280 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

26. בחודש פברואר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דרשה ממבוטחים בפוליסת ביטוח קבוצתית לעובדי חברת חשמל, אשר קיבלו תגמולי ביטוח שלא נוכו מהם מסים במקור, להשיב לה את סכומי הכסף ששולמו על ידיה בגין תשלומי מס אלו. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח. בחודש יולי 2020 הגישה החברה לבית המשפט בקשה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. בחודש ספטמבר 2020 נעתר בית המשפט לבקשת החברה לסלק על הסף את הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית והורה על מחיקת בקשת האישור על הסף. ביום 8 בנובמבר 2020 הומצא לחברה ערעור על פסק הדין, אשר הגיש התובע לבית המשפט העליון.
27. בחודש יוני 2019 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, ממבוטחים בפוליסות ביטוחי חיים המשלבות רכיב ביטוח למקרה מוות ורכיב של חסכון (להלן: "ביטוחי מנהלים") תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-365.3 מיליוני ש"ח.
28. בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, מלשלם ריבית בגין תגמולי ביטוח למבוטחיהן, החל מתום 30 יום ממועד מסירת התביעה. תובענה ובקשה זו עוסקות באותה עילה בה עוסקת תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמת (להלן: "התביעה הראשונה") אשר אושרה לניהול כתביעה ייצוגית באופן חלקי ביום 30 באוגוסט 2015 (להלן: "החלטת האישור") על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב ואשר מתבררת כעת לגופה (ראו סעיף 7(א)(7) לעיל), אך הן מתייחסות לתקופה שונה מזו שלגביה אושרה התביעה הראשונה והיא הוגשה לטענת המבקשים למען הזהירות ובמקביל לבקשתם להרחיב את הקבוצה המיוצגת במסגרת התביעה הראשונה גם לתקופה שממתן החלטת האישור ועד מועד מתן פסק דין. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד החברה בסכום של כ-90 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-264.4 מיליוני ש"ח. בחודש יולי 2020 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על עיכוב הליכים עד למתן פסק דין בתביעה הראשונה.
29. בחודש אוגוסט 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות ביטוח רכוש לציוד מכני הנדסי ("הציוד"), הנתבעות קובעות, לכאורה, את שווי הציוד לצורך חישוב פרמיית הביטוח ללא התחשבות בגיל הציוד ואילו במקרה של אובדן גמור לציוד הן קובעות, לכאורה, את גובה תגמולי הביטוח לפי השווי האמיתי של הציוד במועד קרות האירוע הביטוחי, תוך התחשבות בגיל הציוד. התובעות אינן מכמתות את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הן מבקשות לייצג אולם הן מעריכות אותו במיליוני שקלים.
30. בחודש אוקטובר 2019 הוגשה לבית משפט השלום בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, שעניינה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, תביעות ביטוח בביטוח נסיעות לחו"ל, שעניינן ביטול נסיעה לחו"ל או קיצורה עקב מוות או אשפוז של בן משפחה קרוב, בהתבסס על חריגים בפוליסה שאינם עונים, על פי הנטען, על הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 ואינם נכללים, על פי הנטען, ברשימת הביטוח המועברת על-ידי החברה למבוטחים. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכמיליון וחצי שקלים.
31. בחודש דצמבר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה שעניינה בטענה, כי החברה גילתה, כביכול, למבוטחיה אשר רכשו פוליסת ביטוח חיים בפרמיה משתנה מסוג "מגן 1" ו/או פוליסת אובדן כושר עבודה מסוג "הראל לעתיד", במעמד רכישת הביטוח, את הפרמיה אותה ישלמו רק עבור שנים ספורות ולא עבור כל תקופת הביטוח. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אולם הוא מעריך אותה במאות מיליוני שקלים. בחודש אוקטובר 2020 הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם לפנות להליך גישור. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט.
32. בחודש ינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד קרנות השוטרים בישראל בע"מ. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא המציאה, כביכול, למבוטחיה בפוליסת ביטוח חיים קבוצתית את פוליסות הביטוח וכי לא גילתה להם, כביכול, אודות שינויים שבוצעו בפוליסה אגב חידושה. התובעים לא מכמתים את הנזק הממוני הנטען לכלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג אולם מעריכים את הנזק הלא ממוני הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצות בכ-400 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2020 נמחקה על הסף בקשת האישור בהתייחס לקרנות השוטרים והתובענה והבקשה מתנהלות כעת כנגד החברה בלבד.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

33. בחודש ינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות וחברת שרותי דרך (להלן ביחד: "הנתבעות") בטענה, כי הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהן שמשות חלופיות שאינן מקוריות ואינן נושאות תו תקן, וזאת, כביכול, בניגוד להתחייבויותיהן כלפי לקוחותיהן בהסכמים עימם. התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

34. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מסרבת, כביכול, לשפות מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות המקנות למבוטחות זכות לשיפוי עבור הוצאות לבדיקות היריון יותר מפעם אחת בכל היריון. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברות הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בסכום של 5.75 מיליוני ש"ח לפחות.

35. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתיים עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי על הנתבעות להשיב למבוטחיהן בביטוחי רכב ודירה חלק מדמי הביטוח אשר, לכאורה, שולמו על ידיהם ביתר, נוכח הפחתה משמעותית, נטענת, בסיכון אותו נטלו על עצמן הנתבעות עת נקבעו על ידיהן דמי הביטוח בפוליסות אלו. זאת, עקב התפרצות מגפת הקורונה והגבלות התנועה והפעילות, אשר הוטלו בעקבותיה, אשר הובילו, על פי הנתען, להפחתת היקף הנסועה ולירידה משמעותית בנזקי גוף ורכוש כתוצאה מכך. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד החברה בסכום של כ-95 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום של כ-886 מיליוני ש"ח. בחודש פברואר 2021 הורה בית המשפט על סילוק הבקשה בעניין ביטוחי הרכב ביחס לחברה ויתר המשיבות (פרט לחברת ביטוח אחת), וכי הבקשה תמשיך להתברר בעניין פוליסות ביטוח דירות. בית המשפט הורה כי על התובעים לשקול המשך צעדיהם ביחס לאופן ניהול בקשת האישור, לאור ההחלטה.

36. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד אחת עשרה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אינן משיבות למבוטחיהן בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח, אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה מהותית, נטענת, ברמת הסיכון אליו חשופות הנתבעות החל מחודש מרץ 2020, לאור צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתת היקף הנסועה בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד החברה בסכום של כ-130 מיליוני ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות בסכום של כ-1.2 מיליארד ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

37. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד שש חברות ביטוח נוספות ונגד התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") (להלן ביחד: "הנתבעים"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעים אינם משיבים למבוטחיהם בביטוחי רכב חובה, מקיף וצד ג' דמי ביטוח, אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה קיצונית, נטענת, ברמת הסיכון אליה חשופים הנתבעים לאור ירידה דרמטית, לכאורה, במספר התביעות המוגשות לנתבעים בשל צמצום פעילות המשק עקב התפרצות וירוס הקורונה והפחתה נטענת של היקף התנועה בכבישים ושיעור תאונות הדרכים בישראל בעקבותיו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד החברה בסכום של כ-110 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעים בסכום של כ-720 מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2020 הורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

38. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אינן משיבות למבוטחיהן בפוליסות ביטוח בתי עסק, דמי ביטוח בגין ביטוח אחריות מעבידים וביטוח צד ג', אשר שולמו על ידיהם, לכאורה, ביתר, נוכח הפחתה מהותית, נטענת, ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות בביטוחים אלו החל מחודש מרץ 2020, לאור הפחתה מהותית בפעילות בתי עסק עקב התפרצות וירוס הקורונה וההגבלות על פעילות המשק בעקבותיה. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד החברה בסכום של כ-19 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום של כ-81 מיליוני ש"ח.

39. בחודש אפריל 2020 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מסרבות, כביכול, להאריך את תוקף הכיסוי הביטוחי למבוטחים בביטוחי אובדן כושר עבודה, שנרכשו לפני שנת 2017, ואשר תום תקופת הביטוח בהם הינו גיל 65, ולשלם להם תגמולי ביטוח עד לגיל הפרישה שעלה בשנת 2004 לגיל 67 לשכירים ולגיל 70 לעצמאים. התובע מעריך את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג נגד הנתבעות בסכום של כ-540 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

40. בחודש יוני 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה האחות, הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל") (להלן ביחד: "הנתבעות"), שעניינה בטענה, כי במסגרת הסכמי הלוואה של הנתבעות עם לקוחותיהן, בהלוואות הצמודות למדד המחירים לצרכן (להלן: "המדד"), נקבע, על פי הנתען, כי במקרה של ירידה במדד, תשלומי הקרן והריבית לא יירדו מערכם הנקוב בלוח הסילוקין של הלוואה. זאת, כביכול, בניגוד לדין ותוך שהדבר מהווה, לטענת התובע, תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח.
41. בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"), שעניינה בטענה, כי הנתבעות אינן מפחיתות, לכאורה, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפחיתות, על פי הנתען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד החברה בסכום של כ- 760 מיליוני ש"ח, ונגד כלל הנתבעות בסכום כולל של 1.9 מיליארד ש"ח.
42. בחודש אוגוסט 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מתנה, כביכול, בירור תביעות בגין נכות במסגרת פוליסת ביטוח תאונות אישיות בהגשת חוות דעת רפואית מטעם המבוטחים וכי היא מסרבת להשיב למבוטחים את עלות חוות הדעת, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה וכן בטענה, כי החברה בוחנת, כביכול, כל אחד מרכיבי התביעה בנפרד, בניגוד להוראות הדין. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג אך הם מעריכים כי הוא עולה על סך של 3 מיליוני ש"ח.
43. בחודש אוגוסט 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה משלמת, כביכול, למבוטחים ו/או למוטבים בפוליסת הביטוח הסיעודי הקבוצתית משלים לגמלאי לגמלאים החברים בהסתדרות הגמלאים בישראל את סכומי הביטוח המרביים הנקובים בפוליסה בגין מצב סיעודי. התובעת אינה מעריכה את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג. בחודש מאי 2021 הודיעה המבקשת לבית המשפט, כי היא מבקשת למחוק את בקשת האישור ואת התביעה. מחיקת בקשת האישור והתביעה כפופה לאישורו של בית המשפט.
44. בחודש ספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה, כביכול, למבוטחיה בביטוח תאונות אישיות את היקף הכיסוי הביטוחי המדויק בגין ניתוח עקב פגיעה אורתופדית מתאונה בכתף, בקרסול ובברך וכי היא אינה משפה את מבוטחיה, אשר תביעתם אושרה רק לאחר פניה באמצעות עורך דין בגין ההוצאות המשפטיות, אשר נגרמו להם בגין פניה זו. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג.
45. בחודש ספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה, כביכול, למבוטחיה בביטוח נסיעות לחו"ל, כי המגבלה, במסגרת ביטוח הכבודה, ביחס לסכום הפיצוי המקסימלי בגין אובדן או גניבה של פריט, חלה גם ביחס לאובדן או גניבה של דבר ערך. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסכום כולל של כ-447 מיליוני ש"ח.
46. בחודש נובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מאפשרת, כביכול, לבטל כתבי שירות בפוליסה בנפרד מיתר רכיבי תכנית הביטוח וכי אינה מבצעת, כביכול, גילוי נאות טרם ההתקשרות לעניין ביטול כתבי השירות. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בסכום כולל של כ-3 מיליוני ש"ח.
47. בחודש דצמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מצמידה, כביכול, את דמי הביטוח ואת תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת הביטוח הסיעודי הקבוצתי לחברי שרותי בריאות כללית - סיעודי מושלם פלוס, למדד שגוי וזאת כביכול, בניגוד להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים), תשע"ו – 2015. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותם הם מבקשים לייצג בסכום כולל של כ-21.2 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות שהוגשו בתקופת הדוח

48. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, שלא כדין, תביעות של מבוטחים בפוליסות ביטוח תאונות אישיות לתשלום פיצוי בגין ימי אשפוז במרכז רפואי שאינו בית חולים כללי, בטענה ש"בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו בית חולים כללי בלבד, וכי הפוליסה נוסחה, כביכול, באופן מטעה ובניגוד לדין, תוך הפרת חוזר המפקח על הביטוח 2001/9 שעניינו "גילוי נאות למבוטח בעת הצטרפות לפוליסה לביטוח בריאות". התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג אך הוא מעריך כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

49. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, שלא כדין, תביעות לקבלת תגמולי ביטוח בגין כיסוי אביזר רפואי, של מבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתי לחברי הסתדרות המורים, בטענה למיצוי תקרת הכיסוי בפוליסה וזאת, כביכול, על פי סעיף בפוליסה, אשר, לטענת התובעת, לא היה קיים בפוליסה המקורית והוחל, על פי הנטען, באופן רטרואקטיבי. התובעת אינה מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג אך היא מעריכה כי הוא עולה על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.

50. בחודש מרץ 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות דוחות, על פי הנטען, תביעות של מבוטחים בביטוח בריאות, הכולל כיסוי לתרופות שאינן כלולות בסל הבריאות, בגין עלויות קנאביס רפואי, על אף שעל פי הנטען, קנאביס רפואי עונה, לכאורה, להגדרת "תרופה" בפוליסות הביטוח. התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג נגד כלל הנתבעות בסכום כולל של כ-79 מיליוני ש"ח.

תובענות שהוגשו לאחר תקופת הדוח

51. בחודש אפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה שיווקה, כביכול, פוליסות ביטוח תאונות אישיות באופן פסול ומטעה ובניגוד להוראות חוזרי הממונה על שוק ההון המסדירים את הליך צירוף המבוטחים לביטוח. התובעת אינה מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים.

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות נגד החברה ו/או החברות המאוחדות, כפי שצוינו על-ידי התובעים בכתבי הטענות שהוגשו מטעמם. מובהר, כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על-ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע במיליוני ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	5	950
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	1	225
לא צוין סכום התביעה	1	
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	23	5,467
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	4	1,169
לא צוין סכום התביעה	17	

סכום ההפרשה הכולל עבור התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל ליום 31 במרץ 2021, 31 במרץ 2020 ו-31 בדצמבר 2020 מסתכם בכ-92 מיליוני ש"ח, כ-133 מיליוני ש"ח וכ-136 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

באור 8 - ניהול ודרישות הון

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

ביום 14 באוקטובר 2020, פורסם על ידי הממונה חוזר ביטוח 2020-1-15 בנושא "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר סולבנסי החדש"). חוזר סולבנסי החדש כולל התאמות ועדכונים שביצעה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הרשות") במהלך שנת 2020 ביחס לחוזר ביטוח 2017-1-9 (להלן: "חוזר סולבנסי"). ההתאמות והעדכונים בחוזר סולבנסי החדש נעשו בהמשך למכתבים וטיוטות רלבנטיים שפורסמו במהלך שנת 2020 ולאור הצהרת הרשות, כי בכוונתה לפעול להתאמת משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל לדירקטיבת Solvency II ועדכוניה. בהתאם לחוזר סולבנסי החדש, חברות רשאיות, באישור הממונה, לאמץ שיטת חישוב חדשה בתקופת הפריסה. בהתאם לחוזר סולבנסי החדש, הותאמו הוראות המעבר למתכונת שנקבעה בדירקטיבה האירופאית, ותתאפשר פריסה עד שנת 2032 של הגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו בעבר. בהתאם להוראות המעבר החדשות, חברת ביטוח רשאית, לאחר שקיבלה אישור הממונה, לכלול בחישוב עתודות הביטוח בתקופת הפריסה ניכוי מעתודות הביטוח (להלן: "הניכוי"). הניכוי מחושב, בהתאם להנחיות במכתב עקרונות הניכוי והוא מופחת החל משיעור של 100% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2019 ועד לשיעור של 0% בחישוב עתודות הביטוח ליום 31 בדצמבר 2032. שיטת חישוב זו לתקופת הפריסה מחליפה שיטה קודמת לתקופת הפריסה שיושמה בתקופות קודמות, לפיה הון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 עומד יחס זה על 75%. חוזר סולבנסי החדש כולל בנוסף גם עדכונים על בסיס שינויים שנעשו באירופה, הרלבנטיים לשוק המקומי. החוזר והשינויים העיקריים בו יושמו החל ממועד חישוב יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2019.

ביום 14 באוקטובר 2020 פרסם הממונה חוזר שעניינו עדכון מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות הביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (להלן: "חוזר הגילוי החדש"). חוזר הגילוי החדש כולל התאמות ועדכונים שביצעה הרשות במבנה הגילוי הנדרש בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II בפרק 1 שבחלק 4 לשער 5 בחוזר המאוחד (להלן: "חוזר הגילוי"). חוזר הגילוי החדש כולל הרחבה של היקף הגילוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתייחס להיבטים של תנועה בעודף, מבחני רגישות, ניהול הון ומגבלות על חלוקת דיבידנד. תחילת חוזר זה תהיה החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2019, למעט התוספות הנוגעות לתנועה בעודף הון ומבחני רגישות, אשר יחולו מדוחות יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 ו-31 בדצמבר 2021.

ביום 28 באוקטובר 2020 פרסמה החברה בהתאם להוראות הממונה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי (להלן: "דוח יחס ההון") בגין נתוני 31 בדצמבר 2019 באתר האינטרנט שלה (כתובת האתר: [https://www.harel-group.co.il/about/harel-](https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/harel/investor-relations/Pages/repayment-ability.aspx)). בהתאם לדוח, לחברה יש עודף הון גם ללא התחשבות בהוראות המעבר.

החישוב שערכה החברה בגין נתוני 31 בדצמבר 2019, נבדק בהתאם לתקן בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלבנטי לביקורת חישוב הסולבנסי ואינו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים, הודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים צוין כי הם לא בדקו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2019, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכונים חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון. כמו כן, מופנית תשומת לב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתן על יחס כושר הפירעון.

יצוין כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים, כגון שינויים בריבית, שינויים ברווחי השקעות, עדכוני הנחות אקטואריות ושינויים הקשורים בפעילות החברה.

בהתאם להוראות סולבנסי, חברת ביטוח נדרשת לפרסם את תוצאות סולבנסי ליום 31 בדצמבר 2020 עד חודשיים מתום נרבעון העוקב למועד החישוב או עד 3 ימי עסקים מיום החתימה על הדוחות הכספיים של הרבעון העוקב למועד החישוב, לפי המוקדם שבהם. ביום 14 במרץ 2021, שלח הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח הדוחה את מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 וכן את קבצי הדיווח לממונה הנלווים לו עד ליום 30 ביוני 2021. החברה נערכת לביצוע החישובים ולדיווח, בהתאם ללוח הזמנים שנקבע.

ביום 13 במאי 2021 פורסם מכתב למנהלי חברות הביטוח (שה. 2021-532) שעניינו "עדכון 2 לקובץ שאלות ותשובות ליישום וגילוי משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח", במסגרתו עודכנו שאלות ותשובות ליישום וגילוי משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח, בעקבות שאלות שהתקבלו ברשות שוק ההון ביטוח וחיסכון לגבי אופן יישום חוזר ביטוח 2020-1-15 שעניינו "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II", וכן מכתב (שה. 2020-2261) שעניינו "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II". החברה לומדת את העדכונים שבמכתב אולם בשלב זה אינה יכולה להעריך את עוצמת ההשפעות על יחס כושר הפירעון. החברה תיישם את העדכונים בהתאם ללוחות הזמנים במכתב.

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

2. מדיניות ניהול ההון של החברה

חוזר סולבנסי החדש חייב בחינה מחודשת של מדיניות ניהול ההון של החברה, אשר תוארה בסעיף 8 בדוח יחס כושר פירעון כלכלי. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. בשלב זה, משיקולי זהירות, בשים לב לרגישותו הגבוהה של מודל החישוב החדש לשינויים רגולטוריים ומשתנים נוספים ובהיעדר ניסיון מספק לגבי דפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש ומרווח הסיכון, החליט דירקטוריון החברה שלא לקבוע טווח מטרות עבור יחס כושר פירעון כלכלי. דירקטוריון החברה יבחן בעתיד את הצורך לקבוע יעדי הון וטווח מטרות בו החברה שואפת להימצא במהלך תקופת הפריסה ובסיומה. עם זאת, ביום 30 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון החברה את עדכון התכנית לניהול הון ונקבעו בשלב זה, כללי סף לחלוקת דיבידנד, הכוללים יחס כושר פירעון כלכלי מינימאלי, בהתחשב בהוראות הפריסה, בשיעור של 135% ויחס כושר פירעון מינימאלי, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה, בשיעור של 105%.

כללי הסף נועדו לאפשר לחברה התמודדות עם משברים מבלי לפגוע מהותית בפעילותה ובעמידתה בדרישות ההון החלות עליה. עם זאת, אין באמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד בכללי הסף שנקבעו בכל עת.

3. במסגרת היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטחים, התחייבה הראל השקעות לבצע הזרמה של 120 מיליוני ש"ח לחברה ככל שהחברה לא תעמוד בדרישות ההון הרגולטורי החלות עליה לפי מודל הסולבנסי (SCR כולל הוראות מעבר). התחייבות זו הינה בלתי הדירה ותקפה עד לחודש מרץ 2022.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. עדכון הריביות להיוון המשמשות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

ביטוח חיים

בתקופה המקבילה אשתקד, בשל עדכון שיעור הריבית המשמש בחישוב עתודת גמלאות בתשלום, נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח בסך של כ-92 מיליוני ש"ח לפני מס (קיטון בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון משנת 2004 שאינו תלוי תשואה בסך של כ-134 מיליוני ש"ח לפני מס, גידול בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון עד שנת 1990 בסך של כ-19 מיליוני ש"ח לפני מס, וגידול בהתחייבויות בגין פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון עד שנת 2003 בסך של כ-23 מיליוני ש"ח לפני מס).

בריאות

בתקופת הדוח, בשל ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח בריאות בענף סיעוד פרט, בסך של כ-86 מיליוני ש"ח לפני מס.

בתקופה המקבילה אשתקד, בשל עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון וירידה בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח בריאות בענף סיעוד פרט בסך של כ-114 מיליוני ש"ח לפני מס.

ביטוח כללי

בתקופת הדוח, בשל ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, נרשם גידול בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח כללי בסך של כ-63 מיליוני ש"ח לפני מס (סך של כ-33 מיליוני ש"ח לפני מס בענף רכב חובה וכ-30 מיליוני ש"ח לפני מס בענפי חבויות אחרים).

בתקופה המקבילה אשתקד, בשל עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון, נרשם קיטון בהתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח כללי בסך של כ-63 מיליוני ש"ח לפני מס (סך של כ-34 מיליוני ש"ח לפני מס בענף רכב חובה וכ-29 מיליוני ש"ח לפני מס בענפי חבויות אחרים).

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

1. עדכון הריביות להיוון המשמשות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)
 השפעות שינויים בריבית ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2020	2020	2021
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(61)	92	-
* (349)	*** (114)	(86)
* 45	63	(63)
(365)	41	(149)
(240)	27	(98)

ביטוח חיים
 ביטוח בריאות- סיעוד פרט **
 ביטוח כללי- רכב חובה וחבויות
סך הכל השפעות הריבית על הרווח והרווח הכולל לפני מס
סך הכל השפעות הריבית על הרווח והרווח הכולל לאחר מס

* השפעה זו כוללת את יישום חוזר לעניין עדכון שיעור פרמיית אי נזילות המתווספת לעקום הריבית חסרת הסיכון ויישום הוראות חוזר לעניין אופן הקצאת הנכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקות נאותות העתודות (LAT) - ראו גם ביאור 3ג'(1)(ט) לדוחות הכספיים השנתיים

** כולל רק את השפעת השינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים על עתודת ה-LAT

*** הוצג מחדש

2. נכסים והתחייבויות מיועדים לחלוקה

בהמשך לאמור בבאור 9(5), סיווגה החברה את הנכסים וההתחייבויות להלן כמיועדים לחלוקה ליום 31 במרץ 2021:

א. נכסים מיועדים לחלוקה

ליום 31 במרץ	נכסים
2021	
(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	
20	נכסים בלתי מוחשיים
2	השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזוני
25	נדל"ן להשקעה אחר
2	חייבים ויתרות חובה
481	השקעות פיננסיות אחרות
73	נכסי חוב סחירים
54	נכסי חוב שאינם סחירים
64	מניות
672	אחרות
31	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
752	מזומנים ושווי מזומנים אחרים

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

2. נכסים והתחייבויות מיועדים לחלוקה (המשך)

ב. התחייבויות מיועדות לחלוקה

<u>ליום 31 במרץ</u>	
<u>2021</u>	
<u>(בלתי מבוקר)</u>	
<u>מיליוני ש"ח</u>	<u>התחייבויות</u>
226	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
16	התחייבויות מסים נדחים
5	זכאים ויתרות זכות
2	התחייבות מסים שוטפים
1	התחייבויות פיננסיות
<u>250</u>	

3. השקעה והתקשרות עם מנכ"ל החברה ב"המצפן- שותפים לדרך בע"מ" (להלן: "המצפן")

בחודש פברואר 2021 החליט דירקטוריון המצפן, חברה בת של הראל השקעות, על הגדלת ההון העצמי של המצפן בסך כולל של 36 מיליוני ש"ח על מנת לשמור על דרישות הלימות ההון נוכח תיק האשראי הצפוי של המצפן עד לסוף שנת 2021. לפיכך, ובהתאם להוראות הסכם המייסדים של המצפן, הזרימה הראל השקעות להמצפן את חלקה בסכום זה העומד על סך של 25.2 מיליוני ש"ח. בנוסף, ובהתאם להוראות הסכם המייסדים העמידה הראל השקעות לבעלי המניות האחרים של המצפן, שותפות אלון ומר מישל סיבוני את חלקם היחסי בסכום הנדרש לצורך הגדלת ההון, כהלוואות Non-recourse בסך של 7.2 מיליוני ש"ח ו-3.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה. זאת, בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם המייסדים ביחס להלוואות אלו. על פי חוות דעת כלכלית חיצונית שקיבלה הראל השקעות, הלוואות ה-Non-recourse שקיבל מר מישל סיבוני מהווה הטבה אל מול הלוואה רגילה בתנאים דומים ללא מרכיב ה-Non-recourse. שוויה של ההטבה למר מישל סיבוני מצוי בטווח שבין 42,301 ש"ח לבין 129,969 ש"ח. הראל השקעות העריכה את שווי ההטבה בסך של כ-85 אלפי ש"ח. מר מישל סיבוני נושא בעלותה של הטבה זו, באופן שמלוא עלותה הופחת מעלות שכרו הכוללת של מר מישל סיבוני. יובהר, כי ההלוואה למר מישל סיבוני, המכהן כמנכ"ל החברה ומנכ"ל הראל השקעות, אושרה ע"י ועדות התגמול, ועדות הביקורת והדירקטוריונים של החברה ושל הראל השקעות.

בהמשך לאמור בבאור 136/3 בדוחות השנתיים, בדבר הסכם להעמדת אשראי מהחברה לחברת המצפן, נכון ליום 31 במרץ 2021 יתרת האשראי שהעמידה החברה להמצפן נוצלה במלואה והסתכמה לסך של כ-250 מיליוני ש"ח. לאחר תקופת הדוח, במהלך חודש אפריל 2021 פרעה המצפן הלוואות בסך של כ-76 מיליוני ש"ח.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

4. מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 28 בפברואר 2021, אישר דירקטוריון החברה, מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה החברה תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 35% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים שלה וזאת כל עוד החברה תעמוד ביעדים מינימאליים ליחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2 (יחס כושר פירעון מינימאלי נקבע על 135% בהתחשב בהוראות הפריסה ועל 105% ללא התחשבות בהוראות המעבר בתקופת הפריסה).

יובהר כי אין לראות במדיניות זו התחייבות של החברה לבצע חלוקת דיבידנד וכי כל חלוקה בפועל תהיה כפופה לאישור פרטני של הדירקטוריון לביצוע החלוקה על פי שיקול דעתו הבלעדי. הדירקטוריון יהיה רשאי להחליט לחלק בפועל שיעורים שונים (גבוהים או נמוכים יותר) של דיבידנד או שלא לחלק דיבידנד כלל. כמו כן, ביצוע כל חלוקה בפועל יהיה כפוף לעמידה בהוראות הדין החלות על חלוקת דיבידנד, בין היתר עפ"י חוק החברות, התשנ"ט-1999 ולהתניות הפיננסיות שטיטול על עצמה החברה בעתיד, לקיומם של סכומים מספיקים של רווחים ראויים לחלוקה במועדים הרלוונטיים ומידת הזדקקותה של החברה למזומנים למימון פעילותה לרבות השקעה עתידית, כפי שתהיה מעת לעת, ו/או פעילותה העתידית הצפויה ו/או המתוכננת.

הדירקטוריון יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות חלוקת הדיבידנד, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין והרגולציה החלות על החברה, על שינויים במדיניות הדיבידנד, לרבות שיעור הדיבידנד שיחולק.

בנוסף, ביום 28 בפברואר 2021 אישר דירקטוריון החברה האם - הראל השקעות מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה הראל השקעות תחלק דיבידנד בשיעור של לפחות 30% מהרווח הכולל על פי הדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים של הראל השקעות. חלוקת הדיבידנד על ידי הראל השקעות עשויה להיות מושפעת, בין היתר, מהיכולת של החברה לחלק דיבידנד בפועל.

5. שינוי מבני בקבוצה - EMI

ביום 28 בפברואר 2021 אישרו הדירקטוריונים של החברה ושל הראל השקעות, את העברת מלוא החזקותיה של החברה בחברת החזקות במשכנתאות ישראל בע"מ ("איי אם אי החזקות") המחזיקה במלוא הון המניות של חברת הביטוח EMI ("השינוי המבני"). העברת החזקות כאמור באי אי החזקות, מהחברה להראל השקעות, במסגרת השינוי המבני, תטופל כדיבידנד בעין מאת החברה להראל השקעות מתוך רווחים ראויים לחלוקה. השינוי המבני יתבצע בהתאם להוראות סעיף 104ג לפקודת מס הכנסה, וזאת בהתאם לאישור רשות המסים שהתקבל במאי 2021. ראו גם באור 38ג' לדוחות השנתיים.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

1. חילופים מתוכננים של מנכ"ל ויו"ר החברה

ביום 18 באפריל 2021 אישר דירקטוריון החברה כדלקמן, וזאת לאחר בקשתו של מר מישל סיבוני, המכהן כמנכ"ל הראל השקעות ומנכ"ל החברה, לבצע שינוי ארגוני בתפקידו בקבוצה:

א. מר מישל סיבוני, המכהן כמנכ"ל החברה מזה כ-12 שנים וכמנכ"ל הראל השקעות במרבית התקופה האמורה, יסיים את כהונתו כמנכ"ל החברה ביום 1 ביולי 2021.

ב. מר מישל סיבוני ימשיך לכהן בתפקידו כמנכ"ל הראל השקעות וכן הראל השקעות תפעל על מנת למנותו כדירקטור בחברה, מתוך כוונה למנותו ליו"ר דירקטוריון החברה, במקום מר יאיר המבורגר, המכהן כיו"ר דירקטוריון הראל השקעות ויו"ר דירקטוריון החברה. מר יאיר המבורגר ימשיך לכהן כיו"ר דירקטוריון הראל השקעות וכדירקטור בחברה לאחר מינויו של מר מישל סיבוני ליו"ר הדירקטוריון של החברה.

ג. מר ניר כהן, המכהן כיום כמשנה למנכ"ל החברה וראש חטיבת המטה, ימונה במקומו של מר מישל סיבוני למנכ"ל החברה, החל מיום 1 ביולי 2021.

המינויים כפופים לאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר וכן לקבלת אישורי האורגנים הרלוונטיים של חברות הקבוצה הרלוונטיות.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח (המשך)

2. התקשרות במזכר הבנות לרכישת פעילותה של שירביט חברה לביטוח בע"מ ("שירביט")

ביום 4 במאי 2021 התקשרה החברה עם שירביט, במזכר הבנות, לפיו, בכפוף להתקיימות תנאים מתלים, תרכוש החברה את פעילותה הביטוחית של שירביט, כך שהחל ממועד השלמת העסקה, יעברו כלל לקוחות שירביט להיות לקוחות החברה.

השלמת העסקה כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים, וביניהם: סיומה של בדיקת נאותות לשביעות רצונה של החברה; קבלת אישור בית משפט לפי סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 וקבלת אישור רשות התחרות ורשות שוק ההון ביטוח וחסכון.

3. שינוי מבני בחברה

ביום 19 במאי 2021 הודיעה החברה על שינוי מבני אשר במסגרתו יועבר אגף ביטוח חיים לחטיבת הבריאות, אשר תשמש כחטיבת הבריאות והחיים, אותה מנהל מר אלון אליז. במסגרת זאת יוכפף אגף ביטוח חיים בניהולו של מר אופיר רוטשילד לחטיבת ביטוח הבריאות והחיים בחברה.

חטיבת חסכון ארוך הטווח תמשיך לכלול את תחומי הפנסיה והגמל, ובנוסף לכך תהיה אחראית עסקית על ביטוחי המנהלים וחסכון פרט, כאשר המערך התפעולי שלהם יעבור, כאמור, לחטיבת הבריאות והחיים בחברה.

השינוי המבני יאפשר שיתוף פעולה טוב יותר בין תחומים אסטרטגיים אלו בכל היבטי הפעילות ויאפשר לחברה להתכונן טוב יותר לאתגרים שבפתח.

מר דודי לייזנר, המשמש כיום כמנכ"ל של החברות המנהלות בקבוצה, יתמנה לנהל את חטיבת חיסכון ארוך טווח במבנה החדש שלה, במקומו של מר דורון גינת אשר יסיים את כהונתו בחברה.

4. אישור תנאי כהונתו של מר מישל סיבוני

ביום 24 במאי 2021 וביום 26 במאי 2021, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, את תנאי כהונתו של מר מישל סיבוני המכהן כיום כמנכ"ל החברה ומנכ"ל הראל השקעות, עבור התקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2021, בה יכהן כמנכ"ל הראל השקעות ויו"ר הדירקטוריון של החברה. תנאי הכהונה אושרו ללא שינוי לעומת התנאים הנוכחיים.

5. מענק בגין שנת 2020 לנושאי משרה

בחודש אפריל 2021, אישרו ועדות התגמול והדירקטוריונים של החברה ושל החברות הבנות שהינן גופים מוסדיים, מענקים לנושאי המשרה בחברה ובחברות הבנות שלה אשר נכללים בתכנית התגמול. המענקים הכלולים בדוח זה, חושבו על בסיס נתונים בפועל וכן על בסיס אומדנים, המתייחסים בעיקר לנתונים השוואתיים לתוצאות הפעילות של חברות ביטוח אחרות הנכללות בקבוצת ההשוואה.

6. פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ה') של הראל הנפקות

לעניין החלטה על פדיון מוקדם לאגרות חוב (סדרה ה') שהונפקו על ידי הראל הנפקות - ראו באור 6.

הראל חברה לביטוח בע"מ

נספחים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד

בעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 במרץ 2021 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך ואשר נכלל בנספח א' למידע הכספי לתקופת ביניים המאוחדת של החברה לתאריך והתקופה האמורים. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 15-1-2015.

סומך חייקין

רואי חשבון

30 במאי 2021

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). המדיניות החשבונאית שפורטה בבאור 3 לעיל בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית, יושמה בהכנת באור תמציתי זה, למעט המפורט להלן:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס שיטת השווי המאזני.
 ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי ביניים

31 בדצמבר	31 במרץ	
2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
		נכסים
799	694	נכסים בלתי מוחשיים
2,208	2,240	הוצאות רכישה נדחות
1,341	1,356	רכוש קבוע
1,693	1,817	השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,802	1,766	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,971	2,004	נדל"ן להשקעה אחר
4,216	4,132	נכסי ביטוח משנה
1	-	נכסי מסים שוטפים
1,160	1,335	חייבים ויתרות חובה
1,243	1,419	פרמיה לגבייה
64,607	55,259	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
		השקעות פיננסיות אחרות
10,179	9,740	נכסי חוב סחירים
12,696	13,072	נכסי חוב שאינם סחירים
1,520	1,404	מניות
2,518	1,768	אחרות
26,913	25,984	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
3,452	3,343	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,288	1,432	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
-	852	חברה מיועדת לחלוקה
113,694	103,633	סך כל הנכסים
71,009	61,428	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות על המצב הכספי ביניים (המשך)

31 בדצמבר	31 במרץ	
2020	2021	2021
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
		הון והתחייבויות
		הון
869	869	הון מניות ופרמיה על מניות
1,244	714	קרנות הון
3,207	3,333	עודפים
5,320	4,916	סך כל ההון
		התחייבויות
27,561	28,049	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
70,316	60,582	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
987	685	התחייבויות מסים נדחים
224	225	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
85	41	התחייבויות מסים שוטפים
3,703	3,099	זכאים ויתרות זכות
5,498	6,036	התחייבויות פיננסיות
108,374	98,717	סך כל ההתחייבויות
113,694	103,633	סך כל ההון וההתחייבויות

שלומית זק"ש אנגל
מנהלת הכספים

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל
חטיבת כספים ומשאבים

מישל סיבוגי
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 30 במאי 2021

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
14,452	3,812	3,552	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,585	388	411	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,867	3,424	3,141	פרמיות שהורווחו בשייר
3,626	(6,438)	2,963	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
632	137	259	הכנסות מדמי ניהול
265	72	72	הכנסות מעמלות
17,390	(2,805)	6,435	סך כל ההכנסות (ההוצאות)
14,568	(3,112)	5,699	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,253	294	342	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
13,315	(3,406)	5,357	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,432	627	589	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
801	210	207	הוצאות הנהלה וכלליות
2	2	-	הוצאות אחרות
158	50	68	הוצאות מימון, נטו
16,708	(2,517)	6,221	סך כל ההוצאות (ההכנסות)
52	11	30	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
734	(277)	244	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
198	(104)	57	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
536	(173)	187	רווח (הפסד) לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2020	2021	
(מבוקר)	בלתי (מבוקר)	בלתי (מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
536	(173)	187	רווח (הפסד) לתקופה
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל
			הועברו או יועברו לרווח והפסד
352	(655)	145	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(279)	(37)	(170)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
143	84	8	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(3)	(26)	2	חלק הקבוצה ברווח (בהפסד) כולל של חברות מוחזקות מטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(46)	22	22	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(80)	210	9	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
12	(6)	(6)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
99	(408)	10	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
34	9	4	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
2	1	(5)	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(10)	(2)	1	הטבת מס (מסים על ההכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
26	8	-	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
125	(400)	10	סך רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
661	(573)	197	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,552	-	824	1,282	1,446
411	-	296	72	43
3,141	-	528	1,210	1,403
2,963	151	103	262	2,447
259	-	-	1	258
72	-	59	4	9
6,435	151	690	1,477	4,117
5,699	-	700	1,370	3,629
342	-	201	109	32
5,357	-	499	1,261	3,597
589	-	161	227	201
207	3	14	82	108
68	42	16	7	3
6,221	45	690	1,577	3,909
30	21	6	2	1
244	127	6	(98)	209
6	24	15	(7)	(26)
250	151	21	(105)	183
28,237	-	9,642	6,861	11,734
72,787	-	-	5,933	66,854

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנחלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טוח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,812	-	851	1,247	1,714
388	-	271	76	41
3,424	-	580	1,171	1,673
(6,438)	(106)	(36)	(471)	(5,825)
137	-	-	-	137
72	-	55	4	13
(2,805)	(106)	599	704	(4,002)
(3,112)	-	556	714	(4,382)
294	-	194	82	18
(3,406)	-	362	632	(4,400)
627	-	151	250	226
210	8	12	75	115
2	-	-	-	2
50	33	14	3	-
(2,517)	41	539	960	(4,057)
11	19	(2)	(2)	(4)
(277)	(128)	58	(258)	51
(602)	(194)	(138)	(100)	(170)
(879)	(322)	(80)	(358)	(119)
28,049	-	9,782	6,438	11,829
60,582	-	-	4,998	55,584

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות (ההוצאות)
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנחלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל ההפסד הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טוח	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
14,452	-	3,383	4,953	6,116	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,585	-	1,104	315	166	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,867	-	2,279	4,638	5,950	פרמיות שהורווחו בשייר
3,626	147	195	364	2,920	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
632	3	-	2	627	הכנסות מדמי ניהול
265	-	215	16	34	הכנסות מעמלות
17,390	150	2,689	5,020	9,531	סך כל ההכנסות
14,568	-	2,343	4,191	8,034	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,253	-	712	434	107	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
13,315	-	1,631	3,757	7,927	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,432	-	708	904	820	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
801	55	50	296	400	הוצאות הנהלה וכלליות
2	-	-	-	2	הוצאות אחרות
158	161	(23)	14	6	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
16,708	216	2,366	4,971	9,155	סך כל ההוצאות
52	84	(22)	(7)	(3)	חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
734	18	301	42	373	רווח לפני מסים על ההכנסה
203	187	(25)	14	27	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
937	205	276	56	400	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
27,561	-	9,214	6,600	11,747	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
70,316	-	-	5,720	64,596	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים **	ענפי רכוש ואחרים *	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1,264	410	313	339	202
371	123	241	5	2
893	287	72	334	200
365	148	19	128	70
528	139	53	206	130
103	53	5	7	38
59	11	47	1	-
690	203	105	214	168
700	269	113	153	165
201	104	93	2	2
499	165	20	151	163
161	33	61	44	23
14	3	5	3	3
16	9	-	1	6
690	210	86	199	195
6	4	-	-	2
6	(3)	19	15	(25)
15	8	-	1	6
21	5	19	16	(19)
9,642	5,429	991	640	2,582
6,744	3,427	177	628	2,512

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2021
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2021

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חביות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,293	371	291	342	289	פרמיות ברוטו
339	111	221	5	2	פרמיות ביטוח משנה
954	260	70	337	287	פרמיות בשייר
374	97	15	131	131	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
580	163	55	206	156	פרמיות שהורווחו בשייר
(36)	(19)	2	(3)	(16)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
55	9	45	1	-	הכנסות מעמלות
599	153	102	204	140	סך כל ההכנסות
556	151	181	138	86	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
194	36	158	4	(4)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
362	115	23	134	90	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
151	35	59	39	18	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12	2	5	3	2	הוצאות הנהלה וכלליות
14	8	-	1	5	הוצאות מימון, נטו
539	160	87	177	115	סך כל ההוצאות
(2)	(1)	-	-	(1)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
58	(8)	15	27	24	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(138)	(70)	(3)	(10)	(55)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(80)	(78)	12	17	(31)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
9,782	5,407	1,002	649	2,724	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרץ 2020
6,797	3,363	178	635	2,621	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרץ 2020

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו
 ** ענפי חביות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו

הבאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
3,329	870	1,026	871	562
1,166	343	803	13	7
2,163	527	223	858	555
(116)	(128)	(1)	10	3
2,279	655	224	848	552
195	93	17	13	72
215	45	166	4	-
2,689	793	407	865	624
2,343	876	496	560	411
712	287	424	8	(7)
1,631	589	72	552	418
708	162	232	214	100
50	12	14	13	11
(23)	(11)	(1)	(2)	(9)
2,366	752	317	777	520
(22)	(10)	(1)	(2)	(9)
301	31	89	86	95
(25)	(13)	-	(2)	(10)
276	18	89	84	85
9,214	5,255	935	500	2,524
6,367	3,275	155	490	2,447

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2020
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, שייר ליום 31 בדצמבר 2020

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 73% מסך הפרמיות בענפים אלו

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

- ג. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות
1. לעניין דירוג מעלות, ראו באור 6 בדוחות הכספיים המאוחדים.
 2. לעניין דירוג מידרוג, ראו באור 6 בדוחות הכספיים המאוחדים.
 3. לעניין העמדת אשראי לחברת המצפן, ראו באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 4. לעניין מדיניות חלוקת דיבידנד שאושרה ע"י החברה, ראו באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 5. לעניין שינוי מבני בקבוצה – EMI, ראו באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 6. לעניין חילופים מתוכננים של מנכ"ל ויו"ר החברה, לאחר תקופת הדוח, ראו באור 10 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 7. לעניין התקשרות במזכר הבנות לרכישת פעילותה של שירביט חברה לביטוח בע"מ לאחר תקופת הדוח, ראו באור 10 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 8. לעניין החלטה על פדיון מוקדם מלא של אגרות חוב (סדרה ה') של הראל הנפקות לאחר תקופת הדוח, ראו באור 6 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 9. לעניין שינוי מבני בחברה, ראו באור 10 לדוחות הכספיים המאוחדים.
 10. לעניין אישור תנאי כהונתו של מר מישל סיבוני, ראו באור 10 לדוחות הכספיים המאוחדים.

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

א. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10,623	-	27	10,478	118	נכסי חוב סחירים (1א)
12,984	12,984	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,478	-	-	1,478	-	מניות (2א)
2,577	-	-	2,460	117	אחרות (3א)
27,662	12,984	27	14,416	235	סך הכל

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10,263	-	67	10,023	173	נכסי חוב סחירים (1א)
13,164	13,164	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,459	-	-	1,459	-	מניות (2א)
1,836	-	-	1,693	143	אחרות (3א)
26,722	13,164	67	13,175	316	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10,709	-	39	10,550	120	נכסי חוב סחירים (1א)
12,765	12,765	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
1,573	-	-	1,573	-	מניות (2א)
2,597	-	-	2,329	268	אחרות (3א)
-	-	-	-	-	
27,644	12,765	39	14,452	388	סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים ראו באור 6ב' "מכשירים פיננסים" בדוחות המאוחדים

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

עלות מופחתת			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5,529	4,729	5,836	5,904	4,911	6,149	אגרות חוב ממשלתיות
4,528	5,404	4,203	4,805	5,352	4,474	נכסי חוב אחרים:
10,057	10,133	10,039	10,709	10,263	10,623	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
			1	33	3	סך הכל נכסי חוב סחירים
						ירידות ערך שזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מניות

עלות			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
824	906	763	1,281	1,002	1,148	מניות סחירות
215	335	220	292	457	330	מניות שאינן סחירות
1,039	1,241	983	1,573	1,459	1,478	סך כל המניות
			67	122	56	ירידות ערך שזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3. השקעות פיננסיות אחרות

עלות			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
614	268	608	644	281	636	השקעות פיננסיות סחירות
1,427	1,147	1,503	1,953	1,555	1,941	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,041	1,415	2,111	2,597	1,836	2,577	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
			142	153	110	ירידות ערך שזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
			163	492	161	מכשירים נגזרים המוצגים בהתחייבויות פיננסיות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.